

ORNITHOLOGISCH VERSLAG 2008

Groot en Klein Schietveld

Deelrapport Niet Broedvogels GSV

Niet broedvogels

Soorten en aantallen

D. Symens

Inventarisatie: Vogelwerkgroep Groot Schietveld
Databasebeheer: Marieke Berkvens
Gegevensverwerking: Dirk Symens

WINTERGASTEN

(januari t/m maart)

meest opmerkelijke wintergasten

---

4 Wilde Zwanen	3 Klapeksters
1 Grote Zaagbek	2 Kruisbekken
9 Houtsnippen	

AALSCHOLVERS

In januari-februari werden **Aalscholvers** *Phalacrocorax carbo* gezien op de volgende plaatsen: 5 boven het Moerven en max. 7 op de E10-plas.

ZWANEN, GANZEN en EENDEN

Op 1 maart pleisterden 4 ad. **Wilde Zwanen** *Cygnus cygnus* heideven Sector I (PHS). Een **Kolgans** *Anser albifrons* pleisterde op 22 maart weilanden naast E10-plas (SYD). Op 1 jan. vlogen 28 **Grauwe Ganzen** *Anser anser* over en pleisterden 4 ex. op Huikven. Op 1 januari werden in totaal 95 **Smienten** *Anas penelope* genoteerd waarvan 60 overvliegend, 23 op het Huikven en 12 op de E10-plas met op deze laatste plaats eveneens resp. 6, 6, 1 en 1 ex. op 2, 18, 24 en 27 januari. Op de E10-plas pleisterden op 18 en 24 januari resp. 19 en 41 **Krakeenden** *Anas strepera*. Op 1 januari pleisterden 3 ♂♂ **Pijlstaart** *Anas acuta* op het Huikven. **Slobeenden** *Anas clypeata* pleisterden op het Dode Meer op 1 januari 2 ♂♂ + 1 ♀ en op de E10-plas op 14 en 21 februari resp. 1 ♂ en 4 ex. Op 1 en 24 jan. zaten resp. 7 en 1 ♂ **Tafeleend** *Aythya ferina* op de E10-plas. Eveneens op de E10-plas pleisterde op 12 jan. 1 ♀ **Grote Zaagbek** *Mergus merganser* (BEM).

ROOFVOGELS

Blauwe Kiekendieven *Circus cyaneus* waren in januari-februari meermaals aanwezig met 1 à 2 ex. met max. 3 ex. (1 ♂ + 2 ♀♀) op 12 februari.

STELTLOPERS

Houtsnippen *Scolopax rusticola* werden opgestoten op 1 en 2 januari, 7, 19 en 27 februari en 2 maart resp. 1, 1, 2, 1, 3 en 1 ex. (BEM, NUH en HOB).

OVERIGE NIET ZANGVOGELS

Op 6 januari waren 10 **Ransuilen** *Asio otus* aanwezig op een slaapplek (BEM). Aan de E10-plas was een **IJsvogel** *Alcedo atthis* aanwezig op 12 januari en op 1 en 8 maart werd telkens 1 ex. gezien resp. in Sector B en Sector J. Op 15 februari werd een ♀ **Kleine Bonte Specht** *Dendrocopos minor* gezien in Sector D.

ZANGVOGELS

Op 17 februari waren 13 **Waterpiepers** *Anthus spinoletta* aanwezig aan Nieuwe Brug. In januari-februari werden tot max. 3 **Klapeksters** *Lanius excubitor* waargenomen. Op 14 februari vlogen 2 **Kruisbekken** *Loxia curvirostra* over (WEL).

Wegens brandgevaar was het Groot Schietveld afgesloten van 6 tot 15 mei.

VOORJAARSTREKKERS

meest opmerkelijke voorjaarestrekkers

4 Grote Zilverreigers	2 Kraanvogels
3 Purperreigers	1 Bonte Strandloper
1 Zwarte Ooievaar	1 Bokje
10 Ooievaars	1 REUZENSTERN (1 ^{ste} wrn)
1 Casarca	1 Visdief
13 Zomertalingen	1 Zwarte Stern
1 WITOOGEEND (1 ^{ste} wrn)	1 HOP (4 ^{de} wrn)
5 Zwarte Wouwen	1 Draaihals
2 Rode Wouwen	1 KALANDERLEEUWERIK (1 ^{ste} wrn)
1 STEPPEKIEKENDIEF (3 ^{de} wrn)	1 Duinpieper
4 Grauwe Kiekendieven	1 Noordse Gele Kwikstaart
1 SLANGENAREND (8 ^{ste} wrn)	4 Rouwkwikstaarten
4 Visarenden	4 Groenlandse Tapuiten (ringv.)
3 Roodpootvalken	27 Beflijsters
9 Smellekens	1 ORPHEUSSPOTVOGEL (4 ^{de} wrn)
2 Slechtvalken	1 Grauwe Klauwier
1 Kwartel	3 Klapeksters

chronologisch overzicht - meest opmerkelijke voorjaarstrekkingen

01 maart	2 Klapeksters (t/m 30 maart)
15 maart	3 ♂♂ + 1 ♀ Zomertaling
22 maart	1 ♀ Rouwkwikstaart (t/m 23 maart)
23 maart	1 Ooievaar en 1 Slechtvalk
29 maart	1 Ooievaar, 1 ad. Kraanvogel en 1 Bokje
30 maart	6 Zomertalingen en 1 Bonte Strandloper
31 maart	3 Klapeksters
01 april	2 Klapeksters (t/m 5 april)
04 april	2 Beflijsters
05 april	1 Visdief en 1 ♂ Rouwkwikstaart
06 april	1 ♂ Smelleken en 3 Klapeksters
07 april	2 Klapeksters (t/m 8 april)
08 april	1 Grote Zilverreiger en 1 ad. ♂ Smelleken (t/m 9 april)
09 april	1 ad. ♂ Steppekiekendief , 1 ad. Kraanvogel 1 Klapekster (t/m 10 april)
12 april	1 ad. Slechtvalk en 1 ♂ Beflijster
13 april	1 koppel Zomertalingen en 1 ♂ Beflijster
19 april	1 ad. Reuzenster
20 april	1 ad. Purperreiger, 1 ad. ♂ + 1 ♀ Smelleken en 5 ♂♂ Beflijster
21 april	1 ♂ Casarca (t/m 22 april)
23 april	1 Duinpieper
24 april	1 ♂ + 1 ♀ Beflijster
25 april	1 ♂ Witooogend , 1 Hop , 1 ♂ Rouwkwikstaart (t/m 15 mei) 4 Beflijsters
26 april	2 Zwarte Wouwen, 1 ad. ♂ Smelleken, 1 Draaihals 7 Beflijsters en 1 Groenlandse Tapuit
27 april	1 Gr. Zilverreiger, 1 ♂ Zomertaling (t/m 4 mei), 1 Zwarte Wouw 1 ad. ♂ Smelleken en 3 Beflijsters
28 april	1 3dejaars ♂ Grauwe Kiekendief
29 april	1 ad. Purperreiger en 2 Kleine Plevieren
30 april	1 1 ^{ste} zomer Zwarte Ooievaar, 1 Rode Wouw en 1 Zwarte Wouw
01 mei	1 Grote Zilverreiger, 1 ♀ Smelleken en 2 Kleine Plevieren
02 mei	1 Kleine Plevier
03 mei	1 Slangenarend (t/m 5 mei), 1 Kwartel, 1 Zwarte Stern 1 Groenlandse Tapuit en 2 Beflijsters
04 mei	1 Visarend en 2 Beflijsters
05 mei	1 Beflijster
06 mei	6 Ooievaars
12 mei	1 Purperreiger, 1♀ Grauwe Kiekendief, 1 ♀ Smelleken 1 Kalanderleeuwerik , 1 ♂ Noordse Gele Kwikstaart 1 ♂ Grauwe Klauwier
15 mei	1 Grote Zilverreiger
16 mei	1 Visarend, 1 ♀ Smelleken (t/m 19 mei) en 1 Groenl. Tapuit
18 mei	1 ad. ♀ Grauwe Kiekendief (t/m 19 mei), 1 Visarend 1 Groenlandse Tapuit
19 mei	1 Slangenarend
24 mei	1 Zwarte Wouw
25 mei	1 ♀ Grauwe Kiekendief
26 mei	3 ad. ♂♂ Roodpootvalk
27 mei	1 Visarend en 2 ad. ♂♂ Roodpootvalk
28 mei	1 ad. ♂ Roodpootvalk
01 juni	2 Ooievaars
06 juni	1 Orpheusspotvogel
07 juni	1 Rode Wouw (t/m 8 juni)
08 juni	1 ♂ Rouwkwikstaart

chronologisch overzicht - fenologie voorjaarstrekkingen

24 februari	Boomleeuwerik
25 februari	Roodborsttapuit
02 maart	Tjiftjaf
05 maart	Goudplevier
14 maart	Witte Kwikstaart
15 maart	Zomertaling, Tureluur, Zwartkopmeeuw en Boerenwaluw
17 maart	Bruine Kiekendief
22 maart	Rouwkwikstaart en Blauwborst
23 maart	Ooievaar
29 maart	Geoorde Fuut, Kraanvogel, Zwarte Roodstaart en Fitis
30 maart	Bonte Strandloper, Witgatje, Gele Kwikstaart en Tapuit
31 maart	Grutto en Boompieper
03 april	Zwartkop
04 april	Beflijster
05 april	Visdief
06 april	Smelleken, Regenwulp, Huiswaluw en Gekraagde Roodstaart
09 april	Steppekiekendief
10 april	Koekoek
13 april	Boomvalk, Groenpootruiter, Oeverwaluw en Bonte Vliegenvanger
20 april	Purperreiger
22 april	Grasmus en Sprinkhaanzanger
23 april	Duinpieper en Tuinfluiter
25 april	Paapje
26 april	Zwarte Wouw, Kempmaan en Draaihals
27 april	Bosruiter, Gierzwaluw en Braamsluiper
28 april	Grauwe Kiekendief
29 april	Kleine Plevier
30 april	Zwarte Ooievaar en Rode Wouw
01 mei	Fluiter
03 mei	Wespendief, Kwartel, Oeverloper, Zwarte Stern en Bosrietzanger
04 mei	Visarend
06 mei	Spotvogel en Grauwe Vliegenvanger
10 mei	Wielewaal
11 mei	Nachtwaluw
12 mei	Grauwe Klauwier
26 mei	Roodpootvalk

AALSCHOLVERS

Tijdens het voorjaar werden in de periode 15 maart-30 april 263 overtrekkende **Aalscholvers** *Phalacrocorax carbo* genoteerd met max. 74 en 75 ex. op resp. 15 en 23 maart. Ook waren geregeld pleisteraars aanwezig aan de zuidelijke zandafgraving met max. 8 ex. op 18 maart.

REIGERS en OOIEVAARS

Grote Zilverreiger *Egretta alba* pleisterden op 8 april aan het bosven nabij het Dode Meer (DRJ, SYD) en op 15 mei aan het Dode Meer (SYP) en overvliegende ex. werden genoteerd op 27 april (SYD, SYP, SLW) en op 1 mei (SYD, SLW). Op 20 en 29 april trok telkens een **Purperreiger** *Ardea purpurea* over (SYD) en op 12 mei streek een ex. neer in Sector I (SYP).

Sinds 1995 werden de volgende voorjaarswaarnemingen verricht op het Groot Schietveld:

1996: 7 april 1 ex. naar N. (DRJ, SYP)
20 april 1 ad. naar N. (SYD)

1998: 10 mei 1 ex. naar N. (med. ELJ)
 1999: 8 t/m 19 mei 1 ex. pleisterend (DUV, SWD)
 9 mei 1 ex. naar N. (SYD)
 2000: 4 mei 1 ex. overvliegend (SYP, SWD)
 2001: 23 april 3 ex. naar N (SWD, JAE)
 2005: 2 april 1 1ste zomer ex. (ELJ)
 5 mei 1 ad. (VEG)

Op 30 april pleisterde een 1^{ste}zomer **Zwarte Ooievaar** *Ciconia nigra* in de vlakte (SYD). In totaal werden 10 **Ooievaarders** *Ciconia ciconia* genoteerd: 23 maart 1 ex. naar N. (DRJ, SYP), 29 maart 1 ex. naar N. (HOB), 6 mei 6 ex. thermiekend (WEL) en 1 juni 2 ex. naar N. (SYD).

GANZEN en EENDEN

Op 4 mei vloog een **Knobbelzwaan** *Cygnus olor* over.

Op 1 april pleisterden 8 **Grauwe Ganzen** *Anser anser* in de weilanden naast de E10-plas en op 2 mei vlogen 2 ex. over. Op 2 en 8 maart pleisterden resp. 16 en 5 **Krakeenden** *Anas strepera* op de zuidelijke zandafgraving en op 15 mei was een koppel aanwezig op het Dode Meer. Een koppel **Pijlstaarten** *Anas acuta* pleisterde op 18 maart op de zuidelijke zandafgraving. Op het Dode Meer pleisterden resp. 3 ♂♂ + 1 ♀, 1 koppel en 1 ♂ **Zomertaling** *Anas querquedula* op 15 maart, 13 april en van 27 april t/m 4 mei en op 30 maart vlogen 6 ex. over naar N. **Slobeenden** *Anas clypeata* pleisterden geregeld op het Dode Meer met max. 6 ♂♂ + 5 ♀♀ op 8 april met eveneens max. 2 ♂♂ + 1 ♀ op het Huikven en de zuidelijke zandafgraving. Van 2 t/m 15 mei pleisterde 1 ♂ **Tafeleend** *Aythya ferina* op het Dode Meer. Op 25 april pleisterde 1 ad. ♂ **Witoogend** *Aythya nyroca* op het Dode Meer (DRJ, SYD); dit betreft de 1ste waarneming van deze soort voor het Groot Schietveld.

ROOFVOGELS

De eerste **Wespendieven** *Pernis apivorus* werd genoteerd op 3 en 10 mei waarna de volgende trekkers werden gezien: resp. 6 en 1 ex. op 11 en 25 mei. **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* vlogen over op 26 april 2 ex. (SYD), 27 april (SYD, SYP, SLW), 30 april (COY) en 24 mei (SYP). **Rode Wouwen** *Milvus milvus* werden gezien op 30 april (SYD) en op 7/8 juni (SYP, DRJ, SLW). Van 3 t/m 5 mei pleisterde een **Slangenarend** *Circaetus gallicus* (BAHC) (SYD, SYP, SLW, COY, DRJ) en op 19 mei werd mogelijk deze vogel teruggezien (B. Hoeymans).

Dit betreft de 8ste waarneming voor het Groot Schietveld. De vorige waarnemingen betreffen:

1994: 26 t/m 28 juni 1 ex. (DUV, BUG, DRJ, VOH, ELJ e.a.)
 1996: 3 en 4 juni 1 ex. (DUV, ELJ, SYD e.a.)
 17 augustus 1 ex. naar ZW. (DUV)
 1998: 19 t/m 26 juli 1 ex. (DUV, DRJ, ELJ, SYD, SYP e.a.)
 1999: eind juni-begin juli enkele malen eenzelfde ex. :
 23 juni naar Z.ZW (DUV), 9 juli naar N. (DUV e.a.) en 10 juli naar W. (DUV e.a.)
 2003: 18 juli t/m 3 augustus (DRJ, ELJ, WEL, SYD, SYP, NUH, DUV e.a.)
 2004: 6 augustus 1 ex. over (S. De Saeger)

De 1ste **Bruine Kiekendief** *Circus aeruginosus* werd genoteerd op 17 maart met van 22 maart tot in juni bijna dagelijks waarnemingen van 1 tot 2 ex. met max. 3 ex. op 5, 12 en 18 mei en 4 ex. op 25 mei. Tijdens het voorjaar werden geregeld 1 à 2 **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* genoteerd tussen 15 maart en 13 april met nog geregeld een ♀ van 21 april t/m 3 mei en een ad. koppel van 25 mei t/m 6 juni. Op 9 april vloog een ad. ♂ **Steppekiekendief** *Circus macrourus* laag (BAHC) over naar ZW om 19.40 h (SYD). Dit betreft de 3de waarneming voor 't Groot Schietveld. De vorige waarnemingen betreffen:
 2003: 17 april 1 2de zomer ♂ laag over naar N (ELJ, DRJ).
 2005: 9 juli 1 3de jaars ♂ laag over naar ZW (DRJ, BUG)

In totaal werden 4 **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus* genoteerd: 1 3de jaars ♂ op 28 april (SYD), 1 ♀ naar N op 12 mei, 1 ad. ♀ op 18 en 19 mei (SYD, SCD, SYP) en 1 ♀ naar N op 25 mei (SYD). Een onbekende grote **Arend** *Aquila spec.* werd overvliegend

gezien op 4 mei (COJ). Pleisterende **Visarenden** *Pandion haliaetus* werden gezien op 4, 16, 18 en 27 mei (SYP, SYD, PHS, NUH). Op 26 mei pleisterden 3 ad. ♂♂ **Roodpootvalk** *Falco vespertinus* nabij het Dode Meer (SYD, SYP e.a.), waarvan nog 2 ex. op 27 mei (DRJ) en 1 ex. op 28 mei (NUH, BEM).

De vorige waarnemingen op 't Groot Schietveld betreffen:

- 1960: 26 juni tot 18 augustus 1 ♂ (*Giervalk* 55:115-123)
- 1961: 24 juni 1 ♂ gedood (*Giervalk* 55:115-123)
- 1968: 28 augustus 1 tweedejaars ♀ geringd
1 september 3 ex. (*Giervalk* 59:34)
5 september 1 ex. (*Giervalk* 59:34)
- 1973: 29 juni 1 ex. (*Giervalk* 59:34)
- 1978: 2, 14 en 15 mei 1 ad. ♀
- 1979: 12 september 1 onv. ♂ pleisterend (DRJ)
- 1981: 29 en 30 mei 1 ad. ♀ (DRJ, SYD, SYP e.a.)
- 1982: 10 juli 1 ♂ (MAP)
- 1985: 15 mei 1 ♀ (*Wielewaal* 1985:315)
22 en 23 mei 1 subad. ♂ (SYD, SYP)
- 1986: 4 mei 1 ad. ♂ (BUG)
25 mei 1 ad. ♂ (SYP)
16 juni 1 ♀ (SYP)
24 juni 1 ♂ (DRJ, SYD, SYP e.a.)
- 1987: 15 april 1 ad. ♀ (SYD)
23 augustus 1 ad. ♀ (DRJ)
- 1988: 15 mei 2 ♂♂ + 1 ♀ (DUV)
16 mei overdag 1 ♂ + 4 ♀♀ (DUV en M. Van Beirs)
en 's avonds 2 eerstejaars ♂♂ + 2 ♀♀ (SYD)
17 mei 15 ex. tussen 18.00 en 20.00 h w.o. 7 eerstejaars ♂♂, 3 ad. ♂♂ en 5 ♀♀ (3 eerstejaars) (SYD, P. Buys, G. Driessens, W. en D. Van den Schoor en R. Drijvers)
20 mei 1 eerstejaars ♂, 1 ad. ♂ + 1 ad. ♀ (SYD)
21 mei 1 ad. ♂ (SYD)
22 mei 6 ♂♂ + 1 onv. ♀ (SYD) en 5 eerstejaars ♂♂ (G. De Smet)
24 mei 10 ex.
25 mei 4 eerstejaars ♂♂ + 2 eerstejaars ♀♀ (W. Vercruyssen en G. De Smet)
31 mei 2 ad. ♂♂ + 2 subad. ♂♂ (D. Van den Schoor en R. Drijvers)
5 juni 1 subad. ♂ (DRJ en D. Van den Schoor)
23 juni 1 ♀ (SYD, DRJ)
25 juni 1 ♀ (SYD)
- 1989: 23 mei min. 7 ex.: 1 eerstejaars ♂, 3 ad. ♂♂ en 3 ad. ♀♀ (D. Van den Schoor, R. Drijvers en W. Hermans)
24 mei 10 ex.: 6 eerstejaars ♂♂ 'grijze fase', 1 eerstejaars ♂ 'rosse fase', 2 ad. ♂♂ + 1 ♀ (SYD, ELJ)
25 mei 6 eerstejaars ♂♂ + 1 imm. ♀ (G. Driessens)
26 mei 4 eerstejaars ♂♂ + 1 imm. ♀ (SYD)
28 mei 2 eerstejaars ♂♂ + 1 imm. ♀ (SYD)
Zodoende werden in de periode 23-28 mei min. 14 verschillende ex. genoteerd (10 ♂♂ w.o. 7 eerste j., en 4 ♀♀, w.o. 1 imm.)
20 juni 1 tweedejaars ♂ (SYD)
18 september 1 ♀ (DUV)
- 1990: 4 mei 1 ad. ♀ (SYD, DRJ)
29 mei 1 ♀ (J. Pinseel en M. Schuermans)
16 juni 1 ♀ (MAP)
- 1991: 26 april 1 ♀
26 en 29 mei telkens 1 ♀ (DRJ, DUV, SYD e.a.)
14 september 1 ♀ (K. Claus en L. Lens)
- 1992: 18 mei 1 ad. ♀ pleisterend (SYD)
19 mei 1 ad. ♀ (DUV)
21 mei 1 ad. ♂ pleisterend (F. Bouvé)
23 mei 1 ♀ (L. Benoy, K. Claus en L. Lens)
28 en 29 mei telkens 1 ad. ♂ jagend (DUV, SYD)
30 mei 1 ♀ (DUV)
31 mei 1 ad. ♂ (K. Claus en L. Lens)

- 6 juni 2 ad. ♀♀ pleisterend (SYD)
 7 en 8 juni 3 ad. ♀♀ + 1 imm. ♂ pleisterend (DUV, NUH, SYD e.a.)
 9 t/m 14 juni 3 ad. ♀♀ + 2 imm. ♂♂ (DRJ, SYD e.v.a.)
- 1993: 5 mei 1 ad. ♂ pleisterend (ELJ)
 10 mei 1 imm. ♂ overvliegend (SYD)
 14 en 16 mei 1 ad. ♂ pleisterend (ELJ, DUV en P. Elst)
- 1994: 14 mei 1 ♀ (DRJ)
- 1995: 29 juni 1 imm. ♂ over (M., I. en I. Jacobs)
- 1996: 7 juli 1 ad. ♂ over (DRJ, DUV, ELJ)
 15 augustus 1 ad. ♂ over (ELJ)
 19 augustus 1 ad. ♂ over (SYD)
- 1997: 1 mei 1 ad. ♂ (SYP)
 9 mei 1 ♀ (D. Heylen en G. Lauryskens)
 18 mei 1 ad. ♂ (ELJ)
- 1998: 28 mei 1 ♀ (ELJ en P. Elst)
 6 juni 1 ♂ (DUV)
 20 juli 1 ♂ overvliegend (SYD)
 11 augustus 1 ♀ overvliegend (ELJ)
- 1999: 2 mei 1 ad. ♂ (SYD)
 3 mei 1 ♂ (SWD)
- 2000: 1 mei 1 1ste zomer ♂ naar N. (SYD, SWD)
- 2001: 10 mei 1 ad. ♂ + 1 ad. ♀ naar N. (SWD, JAE)
- 2002: 9 mei 1 ♂ (J. Scheirs)
 18 augustus 1 ♀ (ELJ, DRJ)
 28 september 1 juv. (SYP, WEL, DRJ)
- 2003: 31 mei 1 1ste zomer ♂ (ELJ, SYD, WEL)
- 2005: 11 september 1 juv. (DUV)

Pleisterende **Smellekens** *Falco columbarius* werden waargenomen op 8/9 en 26 april en van 16 t/m 19 mei resp. 1 ad. ♂ (SYD), 1 ad. ♂ (SYD) en 1 ♀ (SYP) en trekkers passeerden op 6, 20 en 27 april en 1 en 12 mei resp. 1 ♂ (SYD), 1 ad. ♂ + 1 ♀ (SYD), 1 ad. ♂ (SYD), 1 ♀ (SYD, SLW) en 1 ♀ (SYP). De 1ste **Boomvalk** *Falco subbuteo* verscheen op 13 april met 5 ex. op 20 april, 15 ex. op 26 april, 16 ex. op 15 mei, 18 ex. op 24 mei en max. 21 ex. op 25 mei. Er werden **Slechtvalken** *Falco peregrinus* waargenomen op 23 maart en 12 april resp. 1 ex. naar N (SYP) en 1 ad. overvliegend (SYD).

HOENDERS en KRAANVOGELS

Op 3 mei werd een ♂ **Kwartel** *Coturnix coturnix* geringd (COJ). Zowel op 29 maart als op 9 april streek 's avonds een ad. **Kraanvogel** *Grus grus* neer om te komen overnachten (SYD).

Sinds 2000 werden de volgende voorjaarestrekkers genoteerd op het Groot Schietveld:

- 2000: 10 april 1 ex. naar N. (SYP)
- 2001: 5 maart 1 ex. naar NW. (SYD)
 18 maart 1 1ste zomer pleisterend (DRJ, ELJ, P. Elst)
 19 maart 13 ex. om 18.00 laag overvliegend (D. Gabriëls)
 2/3 april 2 ad. overnachtend (DUV, DRJ, ELJ)
- 2002: 1 maart 17 ex. naar N. (H. Thys)
 15 maart 1 ad. 's middags naar N. (SYD)
 16 maart 4 ex. overvliegend (K. De Smet)
 30 maart 2 ad. 's avonds neerstrijkend (SWD, SYD, SYP)
 4 april 3 ad. om 18.30 h naar N. (SYD, ELJ)
 6 april 1 ad. om 11.35 h naar N. (SYD)
- 2003: 20 februari 11 ex. naar N. (DRJ)
- 2004: 4 april 5 ex. naar N. (DRJ)
- 2005: 19 april 1 ad. (ELJ)
- 2006: 8 mei 1 ad. (H. Thijs)
 16 t/m 20 mei (DRJ)

STELTLOPERS

De 1ste **Scholeksters** *Haematopus ostralegus* werden gezien op 15 maart: 1 koppel aan het Huikven. Op 1 mei pleisterde een koppel **Kleine Plevieren** *Charadrius dubius* en

trekkers werden genoteerd op 29 april en 2 mei. Overtrekkende **Goudplevieren** *Pluvialis apricaria* werden gezien op 5 en 23 maart resp. 2 en 1 ex. Op 30 maart trok een **Bonte Strandloper** *Calidris alpina* over (SYP). Op 26 april vloog een **Kemphaan** *Philomachus pugnax* over. Een **Bokje** *Lymnocyptes minimus* werd op 29 maart opgestoten (NUH). Van 15 maart t/m 27 april werd slechts af en toe een groepje **Watersnippen** *Gallinago gallinago* genoteerd met max. 6 ex. op 19 maart en 5 ex. op 27 april. Op 31 maart pleisterde een **Grutto** *Limosa limosa* aan het Dode Meer en op 26 april en 3 mei trok telkens 1 ex. over. De 1ste **Regenwulpen** *Numenius phaeopus* werd genoteerd op 6 april: 7 ex. Daarna werd de soort van 13 april t/m 2 mei geregeld genoteerd doch in kleine aantallen en meestal 's avonds overtrekkend. De 1ste **Tureluur** *Tringa totanus* vloog over op 15 maart met daarna nog solitaire trekkers op 6, 8, 25 en 29 april en 3 mei. In de periode 13 april-16 mei trokken geregeld **Groenpootruiters** *Tringa nebularia* over met max. 10 ex. op 27 april. Het 1ste **Witgatje** *Tringa ochropus* werd gezien op 30 maart. Daarna werd de soort geregeld gezien van 16 april t/m 4 mei met max. 3 ex. op 26 april. Van 27 april t/m 4 mei trokken 22 **Bosruiters** *Tringa glareola* over met max. 15 ex. op 27 april. De enige **Oeverloper** *Actitis hypoleucos* werd waargenomen op 3 mei.

MEEUWEN en STERNS

De 1ste **Zwartkopmeeuwen** *Larus melanocephalus* werden op 15 maart genoteerd: 2 ad. overvliegend. Vanaf april werd de soort er geregeld waargenomen met max. 8 ex. overvliegend op 6 april. Op 19 april vloog een **Reuzenster** *Sterna caspia* (BAHC) om 16.45h laag over het Dode Meer naar ZW (SYP); dit betreft de 1ste waarneming van de soort voor het GSV. Reeds op 5 april vloog een **Visdief** *Sterna hirundo* naar N. (SYD).

Dit betreft de 10de waarneming sinds 1980:

1982: 16 mei 1 ex. (DRJ, NUH)
1992: 08 juni 3 ex. over (DUV)
1996: 13 juni 1 ex. aan Huikven (NUH)
2000: 24 april 1 ex. naar N. (SYP, SWD)
2001: 11 mei 1 ex. naar N. (SYD, SWD)
2002: 06 juli 1 ex. over (SYP, DRJ, DUV)
2003: 25 mei 1 ex. over (DUV)
2005: 15 juli 1 ex. naar N (SYD)
2006: 24 mei 1 ex. naar N (NUH)

Op 3 mei werd kortstondig een **Zwarte Stern** *Chlidonias niger* gezien aan het Dode Meer (SYP, SLW).

OVERIGE NIET ZANGVOGELS

Op 25 april was een **Hop** *Upupa epops* aanwezig langs de noordelijke dwarsweg (DRJ, SYD e.a.). De enige **Draaihals** *Jynx torquilla* werd gezien op 26 april (BUG).

ZANGVOGELS

Opmerkelijk was de waarneming van een laag naar NO overtrekkende **Kalenderleeuwerik** *Melanocorypha calandra* (BAHC) op 12 mei aan de noordelijke dwarsweg (SYP); dit betreft de 1ste waarneming van deze soort voor het Groot Schietveld. Op 23 april pleisterde een **Duinpieper** *Anthus campestris* langs de middenweg nabij de noordelijke zandafgraving (SYD, DRJ). Dit is slechts de 2de voorjaarswaarneming sinds 2000 na een pleisterend ex. op 16 april 2004 (WEL). Eind maart-begin april april werden geregeld **Waterpiepers** *Anthus spinoletta* genoteerd met max. ca. 20 ex. op 12 april wat ook meteen de laatste voorjaarswaarneming betrof. Het dagmax. van overtrekkende **Gele Kwikstaarten** *Motacilla flava* betrof 16 ex. op 27 april. Op 12 mei vloog 1 ♂ **Noordse Gele Kwikstaart** *Motacilla f. thunbergi* over (SYP). Op 22 en 23 maart was 1 ♀ **Rouwkwikstaart** *Motacilla alba yarrellii* aanwezig nabij het Dode Meer (SYP, SLW). Op 5 april werd een ♂ waargenomen aan een plas in het bos nabij de zuidelijke dwarsweg gekoppeld met een ♀ Witte Kwikstaart *Motacilla alba alba* (SYD); dit koppel werden later niet teruggevonden. Vanaf 25 april was een ♂ aanwezig langs de middenweg ter hoogte van het Dode Meer; deze vogel vormde een broedpaar samen met een ♀ Witte Kwikstaart (SCD, SYD, SYP). Op 8 juni was eveneens een ♂ aanwezig langs de middenweg in het zuidelijk deel van 't Groot Schietveld (SYP).

Dit betreffen de 13de t/m de 16de waarneming voor het Groot Schietveld. De vorige waarnemingen zijn de volgende:

- 2001: 22 t/m 24 maart 1 ♂ (SWD)
2002: een gemengd broedgeval van een ♀ met een ♂ Witte Kwikstaart (SYP e.a.)
2003: een gemengd broedgeval van een ♀ met een ♂ Witte Kwikstaart (DRJ e.a.)
2004: 14 maart 1 ♀ (DRJ, SWD)
22 april 2 ♂♂ (WEL)
24 april 1 ♀ (SWD)
2005: een gemengd broedgeval van een ♂ met een ♀ Witte Kwikstaart (SYP e.a.)
28 maart 1 ♀ (SYP)
30 april t/m 1 mei 1 ♂ (SYP, DRJ)
2006: een gemengd broedgeval van een ♂ met een ♀ Witte Kwikstaart (SYD e.a.)
23 april een 2de ♂ + 1 ♀ (SYD, SYP)
2007: een gemengd broedgeval van een ♂ met een ♀ Witte Kwikstaart (DRJ, ELJ, SYD, SYP)
5 t/m 7 april 1 ♀ (SYD)

Paapjes *Saxicola rubetra* werden genoteerd van 25 april t/m 12 mei met max. 4 ex. op 7 mei. De eerste **Tapuit** *Oenanthe oenanthe* werd genoteerd van 30 maart t/m 1 april met vervolgens waarnemingen van 12 april t/m 16 mei met max. 10 ex. op 26 april en nog 1 ex. op 27 mei. Ringvangsten van **Groenlandse Tapuit** *Oenanthe oenanthe leucorhoa* waren er op 26 april en 3, 16 en 18 mei (SCD). In totaal werden 27 **Beflijsters** *Turdus torquatus* genoteerd in de periode 4 april-5 mei met max. 7 ex. op 26 april (SCD, BUG, SYD). Op 6 juni zong een **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* in het zuidelijk deel van 't Groot Schietveld (SYP).

Dit betreft de 4de waarneming voor 't Groot Schietveld. De vorige waarnemingen betreffen:

- 1991: 3 juni 1 zp. (DUV, DRJ, SYD e.a.); dit ex. bleef ca. 2 weken ter plaatse.
1992: 29 en 30 mei en 17 juni 1 zp. (DRJ, DUV, SYD e.a.).
1993: vanaf 30 mei 1 zp. die later resulteerde in een broedgeval (DRJ, DUV e.a.).

Op 12 mei was een ♂ **Grauwe Klauwier** *Lanius collurio* aanwezig (SYP).

Dit betreft de 8ste voorjaarswaarneming voor het Groot Schietveld sinds 1990:

- 1991: 14 juni 1 ♂ (DUV)
1992: 24 mei 1 ♀ (L. Benoy, K. Claus, SYD)
1998: 15 en 16 mei 1 ♂ (NUH, ELJ)
2000: 13 mei 1 ♂ (VEG, SYP, DRJ, ELJ e.a.)
2003: 8 mei 1 ♂ (PHS)
2006: 4 en 5 juni 1 ♀ (SYP, DRJ, SYD, PHS)
2007: 31 mei 1 koppel (DRJ, SYD, ELJ)

Aangezien het Groot Schietveld een overwinteringsgebied is voor **Klapeksters** *Lanius excubitor* is het moeilijk om vast te stellen of er zich tussen de vogels die vanaf maart aanwezig zijn ook voorjaarstrekken bevinden. We konden wel vaststellen dat gans de maand maart geregeld 1 à 2 ex. werden gezien met in april zelfs 3 ex. op 6 april en mogelijk ook op 8 april met een laatste waarneming van 1 ex. op 10 april (DRJ, BEM, NUH, SYP, SYD e.a.). Op 11 mei vloog nog een **Sijs** *Carduelis spinus* over het Marum (SYP) en op 2 mei werd nog een koppel **Barmsijzen** *Carduelis flammea* gezien (BEM).

Zekere en mogelijk ontsnapte en/of verwilderde soorten

Van 10 t/m 23 april waren 1 à 2 **Brandganzen** *Branta leucopsis* aanwezig op de weilanden naast de E10-plas met aldaar eveneens resp. 1 en 2 ex. op 15 en 30 mei. Een hybride **Kleine Canadese Gans x Brandgans** *Branta hutchinsii minima x Branta leucopsis* pleisterde op de weilanden naast de E10-plas op 10 april. Een onbekende **Kleine Canadese Gans**-hybride (kleine gans met donkerbruine rug, witte kop, roze snavel en oranje poten) pleisterde op de weilanden naast de E10-plas van 14 april t/m 4 juni. 2 hybriden **Canadese Gans x Indische Gans** *Branta canadensis x Anser indicus* waren aanwezig op de weilanden naast de E10-plas van 19 t/m 26 april. Op 21 april pleisterde 1 ♂ **Casarca** *Tadorna ferruginea* op het Dode Meer (DRJ). Dezelfde vogel werd eveneens op 21 april en 22 april gezien op de weilanden naast de E10-plas (SYD). Op 16 mei was een ♂ **Mandarijneend** *Aix galericulata* aanwezig op een klein bosven (SYP).

ZOMERGASTEN

meest opmerkelijke zomergasten

2 Ooievaars	min. 3 Graszangers
1 Zwarte Wouw	10 Kruisbekken
1 Slechtvalk	

OOIEVAARS

Op 19 juli trokken 2 **Ooievaars** *Ciconia ciconia* over (J. Scheirs); het betroffen 2 ex. van een groepje van 3 Ooievaars en 1 Zwarte Ooievaar die pleisterden te Brecht-Overbroek.

FUTEN

Georde Futen *Podiceps nigricollis* verschenen vanaf 29 maart op het Dode Meer: 1 ex. vanaf 29 maart en 1 koppel vanaf 6 april, met 3 koppels op 15 mei, afwezig vanaf 16 mei en terug 1 à 2 ex. van 30 mei tot 8 juni, 3 ex. op 9 juni en 1 ad. in winterkleed op 21 en 22 juni. In Sector J pleisterden 2 koppels op 23 april. Op het Huikven en naastgelegen ven waren van 14 t/m 21 juni 2 koppels aanwezig.

ROOFVOGELS

Op 4 juli vloog een **Zwarte Wouw** *Milvus migrans* over naar N (SYP). In juni-juli overzomerden 2 imm. ♀♀ **Bruine Kiekendief** *Circus aeruginosus*. Op 26 juli was een ♀ **Blauwe Kiekendief** *Circus cyaneus* aanwezig. In juni pleisterden max. 11 **Boomvalken** *Falco subbuteo* op 8 juni. Van 13 t/m 23 juli werd geregeld een **Slechtvalk** *Falco peregrinus* gezien aan het Dode Meer (DRJ, SYD).

ZANGVOGELS

Op 11 juni pleisterde een **Nachtegaal** *Luscinia megarhynchos* langs de noordelijke dwarsweg. Naast het broedkoppel **Graszangers** *Cisticola juncidis* waren er ook nog de volgende waarnemingen van pleisterende Graszangers :

- 25 juli: 1 ex. langs de middenweg net ten N van de noordelijke dwarsweg (SYP, SYD); op dat moment was het broedkoppel ook aanwezig.
- 25 aug.: 1 ex. ten oosten van het Dode Meer (COJ); mogelijk één van de uitgevlogen jongen.
- 24 sept.: 1 ex. aan de nieuwe schietstand (SYD); mogelijk één van de uitgevlogen jongen. Voordien waren er de volgende 5 waarnemingen op 't Groot Schietveld:
- 1982: 25 juli tot 11 augustus 1 zingend ♂ met kenmerkende baltsvlucht; op 4 augustus bouw van een "mannetjesnest" (het betrof een ongepaard mannetje) (DRJ, MAP, J. Van Ammel, DUV, SYD, SYP)
- 2000: 28 en 29 juli 1 zingend ♂ (SYD, SYP, SWD, ELJ, DRJ)
27 september 1 ex. naar Z. (SYD, SWD)
- 2005: 8 september 1 ex. overtrekkend (SYP)
- 2006: 12 september 1 ex. (SYP)

Op 8 juni werd een groepje van 10 **Kruisbekken** *Loxia curvirostra* waargenomen (SYD).

Zekere en mogelijk ontsnapte en/of verwilderde soorten

Op 4 juni en 19 augustus waren resp. 75 en 80 **Canadese Ganzen** *Branta canadensis* aanwezig op de weilanden naast de E10-plas. Van 7 juni t/m 26 juli pleisterden geregeld 1 à 2 **Brandganzen** *Branta leucopsis* op de weilanden naast de E10-plas met 7 ex. op 14 juni. Op 4 en 14 juni was een hybride **Kleine Canadese Gans x Brandgans** *Branta hutchinsii minima x Branta leucopsis* aanwezig op de weilanden naast de E10-plas.

NAJAARSTREKKERS

meest opmerkelijke najaarstrekkers

---

20 Grote Zilverreigers	2 Bokjes
3 Purperreigers	4 Dwergmeeuwen
7 Zwarte Ooievaars	2 Velduilen
235 Ooievaars	8 Draaihalzen
1 Wilde Zwaan	12 Duinpiepers
12 Kleine Zwanen	1 Roodkeelpieper
6 Kleine Rietganzen	3 Noordse Gele Kwikstaarten (ringv)
1 DWERGGANS (1 ^{ste} wrn)	8 Belfijsters
2 Zomertalingen	1 Graszanger
1 Rode Wouw	1 Bladkoning
2 Grauwe Kiekendieven	35 Baardmannetjes
1 Ruigpootbuizerd	2 Buidelmezen
9 Visarenden	6 Klapeksters
16 Smellekens	2 Europese Kanaries
10 Slechtvalken	235 Kruisbekken
154 Kraanvogels	3 Goudvinken
14 Bontbekplevieren	21 Appelvinken
5 Morinelplevieren	3 Geelgorzen
1 Zilverplevier	3 Ortolanen
2 Krombekstrandlopers	3 IJsgorzen
9 Bonte Strandlopers	4 Sneeuwgorzen
3 Kleine Strandlopers	

chronologisch overzicht - meest opmerkelijke najaarstrekkingen

24 juli	1 juv. Purperreiger en 1 Grote Zilverreiger
25 juli	6 Zwarte Ooievaars (t/m 26 juli) en 1 Bontbekplevier
26 juli	1 ♀ Blauwe Kiekendief
28 juli	1 Grote Zilverreiger
31 juli	1 Zomertaling
15 aug.	1 ♀ Blauwe Kiekendief (t/m 16 augustus)
16 aug.	1 juv. Slechtvalk
19 aug.	1 Draaihals
20 aug.	2 Draaihalzen
21 aug.	3 Draaihalzen (t/m 22 augustus)
22 aug.	1 Zomertaling en 1 ♀ Ortolaan
23 aug.	1 Smelleken, 2 ad. Morinelplevieren , 1 Bontbekplevier 4 Draaihalzen en 8 Kruisbekken
24 aug.	1 Draaihals en 2 Kruisbekken
26 aug.	1 Draaihals (t/m 2 september)
28 aug.	2 Draaihalzen
30 aug.	85 Ooievaars , 1 juv. Grauwe Kiekendief, 1 ad. ♂ Slechtvalk 3 Bontbekplevieren, 1 Bonte Strandloper, 4 Dwergmeeuwen 4 Draaihalzen, 1 ♂ Noordse Gele Kwikstaart en 1 Ortolaan
31 aug.	2 Purperreigers, 10 Ooievaars, 3 Visarenden, 1 ♀ Smelleken 1 Bontbekplevier, 2 Krombekstrandlopers, 3 Bonte Strandlopers 6 Duinpiepers (w.o. 1 ad. t/m 4 sept.) en 1 ♂ N. Gele Kwikstaart
03 sep.	1 Slechtvalk
04 sep.	1 Draaihals
06 sep.	1 Visarend en 1 Draaihals
09 sep.	4 Grote Zilverreigers
10 sep.	127 Ooievaars , 1 Zwarte Ooievaar en 1 juv. Slechtvalk
13 sep.	1 Grote Zilverreiger, 3 Visarenden, 1 Duinpieper, 6 Kruisbekken
14 sep.	2 Grote Zilverreigers, 5 Ooievaars, 2 Visarenden, 3 Smellekens 1 Draaihals, 2 Duinpiepers en 1 Kruisbek
15 sep.	1 Grote Zilverreiger, 6 Ooievaars, 1 Rode Wouw 3 Bontbekplevieren, 3 Bonte Strandlopers, 1 Kleine Strandloper 1 Ortolaan
16 sep.	1 juv. Morinelplevier (t/m 18 september)
17 sep.	3 Smellekens
18 sep.	1 ♂ Noordse Gele Kwikstaart
21 sep.	1 Smelleken en 2 Kruisbekken
22 sep.	1 Smelleken, 2 Duinpiepers (1 juv. t/m 24 september) 1 Roodkeelpieper en 1 Klapekster (t/m 26 september)
23 sep.	1 Kruisbek
25 sep.	1 Smelleken (t/m 26 september)
26 sep.	5 Grote Zilverreigers en juv. ♀ Smelleken (t/m 28 september)
27 sep.	2 Morinelplevieren , 2 Kleine Strandlopers, 1 Bokje 2 Klapeksters (t/m 9 oktober) en 1 Kruisbek
28 sep.	6 Kleine Rietganzen , 3 Bontbekplevieren, 1 Duinpieper 3 Kruisbekken
04 okt.	1 Smelleken, 1 Klapekster (trekker), 7 Kruisbekken 2 Appelvinken en 1 IJsgors
06 okt.	1 Kruisbek
07 okt.	15 Kruisbekken
08 okt.	1 Zilverplevier, 4 Beflijsters, 1 Europese Kanarie, 3 Kruisbekken 1 IJsgors
09 okt.	9 Kruisbekken

chronologisch overzicht - meest opmerkelijke najaarstrekkingen (vervolg)

10 okt.	1 ♂ Smelleken, 1 juv. Beflijster, 1 Bladkoning , 2 Buidelmezen 4 Klapeksters (1 trekker), 8 Kruisbekken en 3 Appelvinken
11 okt.	1 ♀ Grauwe Kiekendief, 1 Slechtvalk, 2 Klapeksters en 10 Kruisbekken
13 okt.	1 Grote Zilverreiger, 2 Slechtvalken, 1 Graszanger 3 Klapeksters, 47 Kruisbekken en 1 Goudvink
14 okt.	2 Grote Zilverreigers, 1 Bonte Strandloper, 11 Baardmannetjes 2 Klapeksters (t/m 16 oktober) en 5 Kruisbekken
15 okt.	2 Kruisbekken en 2 Appelvinken
16 okt.	1 ♂ Beflijster, 2 Kruisbekken en 1 Geelgors
17 okt.	24 Baardmannetjes , 21 Kruisbekken en 1 Appelvink
18 okt.	2 Bontbekplevieren, 1 Velduil , 2 Klapeksters (1 trekker) 12 Kruisbekken en 2 Appelvinken
19 okt.	1 Grote Zilverreiger, 12 Kruisbekken, 1 Appelvink, 3 Klapeksters
20 okt.	1 Grote Zilverreiger, 1 Smelleken, 16 Kruisbekken 6 Appelvinken, 1 Europese Kanarie en 2 Klapeksters
24 okt.	1 Appelvink
25 okt.	1 Bokje, 3 Klapeksters en 1 Kruisbek
26 okt.	1 Kruisbek
29 okt.	1 juv. Ruigpootbuizerd en 7 Kruisbekken
31 okt.	1 Grote Zilverreiger, 1♀ Smelleken, 1 Bonte Strandloper 1 Velduil , 2 Klapeksters, 1 Kruisbek, 2 Geelgorzen en 1 IJsgors
02 nov.	1 Ooievaar, 1 Dwerggans , 2 Slechtvalken, 154 Kraanvogels 2 Beflijsters, 21 Kruisbekken en 1 Klapekster
07 nov.	2 Kruisbekken en 3 Appelvinken
08 nov.	1 Klapekster en 2 Kruisbekken
09 nov.	1 Slechtvalk en 3 Klapeksters (t/m 16 november)
16 nov.	1 Ooievaar, 1 Wilde Zwaan, 12 Kleine Zwanen, 2 Goudvinken 4 Kruisbekken en 4 Sneeuwgorzen
23 nov.	2 Kruisbekken

chronologisch overzicht - fenologie najaarstrekkingen

06 juni	Witgatje
08 juni	Kruisbek
22 juni	Bosruiter
05 juli	Tureluur
13 juli	Watersnip
14 juli	Regenwulp
22 juli	Goudplevier
24 juli	Purperreiger, Grote Zilverreiger en Groenpootruiter
25 juli	Zwarte Ooievaar en Bontbekplevier
31 juli	Zomertaling
06 aug.	Kleine Plevier
15 aug.	Blauwe Kiekendief en Gele Kwikstaart
16 aug.	Pijlstaart, Slechtvalk en Tapuit
17 aug.	Paapje
19 aug.	Oeverloper en Draaihals
22 aug.	Ortolaan
23 aug.	Smelleken en Morinelplevier
30 aug.	Ooievaar, Grauwe Kiekendief, Bonte Strandloper en Dwergmeeuw
31 aug.	Visarend, Krombekstrandloper, Kempphaan en Duinpieper
06 sep.	Sijs
09 sep.	Grote Gele Kwikstaart
13 sep.	Grauwe Gans, Smient en Zwarte Ruiter
15 sep.	Rode Wouw en Kleine Strandloper
18 sep.	Kramsvogel
22 sep.	Roodkeelpieper, Koperwiek en Klapekster
26 sep.	Keep
27 sep.	Bokje
28 sep.	Kleine Rietgans, Kolgans en Barmsijs
04 okt.	Appelvink en IJsgors
08 okt.	Zilverplevier, Beflijster en Europese Kanarie
10 okt.	Waterpieper, Bladkoning en Buidelmees
13 okt.	Goudvink
14 okt.	Baardmannetje
16 okt.	Geelgors
18 okt.	Velduil
29 okt.	Ruigpootbuizerd
31 okt.	Toendrarietgans
02 nov.	Kraanvogel
16 nov.	Kleine Zwaan, Wilde Zwaan en Sneeuwgorst

AALSCHOLVERS

In totaal werden in de periode 15 augustus-23 november 4.054 overtrekkende **Aalscholvers** *Phalacrocorax carbo* geteld met max. resp. 635 en 1.272 ex. op 14 september en 17 oktober.

REIGERS, OOIEVAARS en LEPELAARS

In totaal werden 20 **Grote Zilverreigers** *Casmerodius albus* waargenomen (18 trekkers en 2 pleisteraars): pleisteraars op 24 en 28 juli telkens 1 ex. en trekkers op 9, 13, 14, 15 en 26 september en 13, 14, 19, 20 en 31 oktober resp. 4, 1, 2, 1, 5, 1, 1, 1, 1 en 1 ex. Een pleisterende juv. **Purperreiger** *Ardea purpurea* werden gezien op 24 juli (NUH) en 2 trekkers op 31 augustus (SYD, SYP).

Dit betreffen de 8ste en 9de najaarswaarneming sinds 2000:

2000: 28 augustus 1 ad. pleisterend (NUJ, SWD)

2001: 20 juli 1 juv. pleisterend (SYD, NUJ)

- 2003: 30 juli 2 juv. pleisterend (ELJ, G. Driessens)
 2005: 5 juli 4 ad. naar ZZO (SYP)
 16 september 1 ex. naar Z (SYD)
 2007: 17 augustus 1 ex. (NUH)
 1 september 1 ex. (WEL)

Van 15 augustus t/m 2 november werden in totaal 48 trekkende **Blauwe Reigers** *Ardea cinerea* gezien met max. 10 ex. op 31 augustus. Van 25 tot 26 augustus overnachtten 6 **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* in een brandgracht in Sector B (SYD, SYP, SLW) en op 10 september trok 1 ex. over (SYP). In totaal werden 235 **Ooievaars** *Ciconia ciconia* genoteerd (TTP): 30 en 31 augustus en 10, 14 en 15 september en 2 en 16 november resp. een groep van 85 ex., een groep van 10 ex., 127 ex. (3 groepen van resp. 67, 10 en 50), 5 ex., 6 ex., 1 ex. (samen met 72 Kraanvogels) en 1 ex.

ZWANEN, GANZEN en EENDEN

Knobbelzwanen *Cygnus olor* trokken over op 17 en 26 september resp. 6 (1 ad. + 5 juv.) en 3 ex. Op 16 november trokken 12 **Kleine Zwanen** *Cygnus columbianus bewickii* over: 8 naar ZW en 4 naar NO (TTP).

Voorheen waren er de volgende waarnemingen op het Groot Schietveld:

- 1981: 12 en 17 februari 3 ad. + 1 juv. pleisterend op de E10-plas (SYD)
 1996: 13 november 1 ad. naar Z (SYP)
 2006: 1, 2, 3 en 9 november resp. 8, 32, 2 en 14 ex. telkens naar ZW (TTP)
 2007: 18 en 30 oktober resp. 3 ex. naar WZW en 4 ex. naar O (TTP)

Een ad. **Wilde Zwaan** *Cygnus cygnus* vloog op 16 november over (TTP).

Dit betreft de 11de waarneming voor het Groot Schietveld. De vorige waarnemingen betreffen:

- 1980: 21 december 3 ex. overvliegend (DRJ)
 1987: 22 februari 1 ad. op de E10-plas (SYD)
 1999: 30 en 31 december 2 ad. op het Dode Meer (DRJ, ELJ, SYD)
 2001: 3 december 2 ad. op het Dode Meer (DRJ, SWD)
 2003: 15 en 20 februari, 16 maart en 24 t/m 28 maart 1 ad. (BEM, WEL, NUH, PHS)
 2005: 17 december 1 ex. naar Z (NUH)
 2006: 2 en 9 november resp. 1 en 2 ex. overtrekkend (TTP)
 2007: 28 oktober 15 ex. (12 ad. + 3 juv.) naar NO (TTP)
 2008: 1 maart 4 ad. op heideven (PHS)

De 1ste **Toendrarietganzen** *Anser serrirostris* vlogen over op 31 oktober 25 ex. Daarna werd de soort nog gezien op 2 en 16 november resp. 15 en 3 ex. overtrekkend. Opmerkelijk vroeg was de waarneming van 6 naar OZO overtrekkende **Kleine Rietganzen** *Anser brachyrhynchus* op 28 september (SYD, SYP e.a.). Dit betreft de 3de waarneming voor 't Groot Schietveld na resp. 3 en 8 ex. overtrekkend op 3 en 4 november 2006 (SYP, SYD). De 1ste **Kolgans** *Anser albifrons* werd genoteerd op 28 september. Daarna werd de soort van 31 oktober t/m 23 november op slechts 4 dagen overtrekkend gezien met een totaal van 46 ex. en een max. van 18 ex. op 16 november. Zeer opmerkelijk was de waarneming op 2 november van een overtrekkende ad. **Dwerggans** *Anser erythropus* (BAHC) in het gezelschap van 2 Kolganzen (SYP); dit betreft de 1ste waarneming van deze soort voor het Groot Schietveld. De eerste trekkende **Grauwe Ganzen** *Anser anser* werd genoteerd op 13 september 4 ex. Daarna werden van 14 september t/m 23 november in totaal slechts 713 ex. geteld met max. 397 ex. op 16 november. Op 23 augustus en 17 september trokken resp. 5 en 1 **Bergeend** *Tadorna tadorna* over. Op 13 september vlogen 55 **Smienten** *Anas penelope* over de TTP. Over de TTP trokken 3 **Krakeenden** *Anas strepera* op 16 november. Overtrekkende **Pijlstaarten** *Anas acuta* werden genoteerd op 13 en 28 september, 16 en 31 oktober en 16 november resp. 49, 1, 1, 16 en 2 ex. Solitaire **Zomertalingen** *Anas querquedula* pleisterden op 31 juli op het Dode Meer en op 22 augustus op het Grielenven. Overtrekkende **Slobeenden** *Anas clypeata* werden gezien op 23 en 31 augustus, 7, 13, 27 en 28 september, 8 okt. en 7 nov. resp. 2, 6, 1, 5, 1, 4, 6 en 2 ex. en op het Dode Meer pleisterden resp. 1 en 4 ex. op 16 augustus en 24 september. Op het Dode Meer pleisterden resp. 8 en 1 **Tafeleend** *Aythya ferina* op 27 juli en 6 oktober en op 6 oktober vloog 1 ex. over de TTP.

ROOFVOGELS

Van 14 juli t/m 23 augustus werden geregeld 1 à 2 **Wespendieven** *Pernis apivorus* (vermoedelijk steeds het broedkoppel) genoteerd en van 26 juli t/m 15 september werden 26 trekkers geteld met max. resp. 6 en 8 ex. op 16 augustus en 14 september. Op 15 september vloog een **Rode Wouw** *Milvus milvus* vlogen over de TTP. Vanaf de TTP werden niet minder dan 91 **Bruine Kiekendieven** *Circus aeruginosus* geteld met dagmax. van resp. 18, 10, 13 en 29 (w.o. een groep van 12 !) ex. op 6, 10, 13 en 14 september en boven de vlakte joegen max. 4 ex. op 16 augustus en 1 en 7 september. Vanaf de TTP werden 28 **Blauwe Kiekendieven** *Circus cyaneus* geteld met de 1ste trekkers (2 ex.) op 13 september en max. 7 ex. op 31 oktober. Op 15 en 16 augustus joeg reeds 1 ex. (♀-kleed) boven de vlakte (SYD) met eveneens reeds 1 ♂ op 6 september. Van 22 september tot eind november werd geregeld een pleisteraar (meestal in ♀-kleed) boven de vlakte gezien. **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus* trokken over op 30 augustus en 11 oktober resp. 1 juv. en 1 ♀ (TTP). 276 **Sperwers** *Accipiter nisus* werden op de TTP geteld met max. 32 en 27 ex. op resp. 14 september en 13 oktober. Op de TTP werden slechts 193 **Buizerds** *Buteo buteo* geteld met een dagmax. van 49 ex. op 2 november. Op 29 oktober trok een juv. **Ruigpootbuizerd** *Buteo lagopus* (BAHC) naar Z (SYP).

Sinds 1995 werden de volgende waarnemingen verricht:

- 1997: van 5 t/m 18 januari 4 verschillende ex. (3 ad. + 1 juv) als volgt verdeeld:
5, 7, 14, 15 en 18 januari resp. 1 ad., 2 ad., 1 ad., 1 ad. en 1 juv. (SYP, DRJ, NUH e.a.)
- 1999: 13 maart 1 ex. (SYP)
- 2000: 16 april 1 ex. naar N (SYP)
- 2001: 18 november 1 juv. (SYD, ELJ)
- 2002: 11 en 12 oktober 1 ex. (WEL, SYD, ELJ, DRJ e.a.)
- 2004: 19 oktober 1 juv. naar Z (SYP, DUV, JAE)
- 2005: 6 maart 1 juv. (SYD, SYP, WEL, DRJ, ELJ, DUV)
22 maart 1 ex. (SWD)
17 oktober 1 ad. ♂ (DOH)
20 oktober 1 juv. (SYP, COY, DOH).
- 2007: 22 oktober 1 juv. naar Z (DOH)
28 oktober 1 ad. ♂ (TTP)

In totaal werden 9 **Visarenden** *Pandion haliaetus* op trek genoteerd en dit op 31 augustus en 6, 13 en 14 september resp. 3, 1, 3 en 2 ex. Vanaf de TTP werden 36 **Torenvalken** *Falco tinnunculus* geteld met max. 5 ex. op 6 september. In totaal werden 16 **Smellekens** *Falco columbarius* genoteerd (14 trekkers + 2 pleisteraars). Pleisteraars waren aanwezig op 17 september en van 26 t/m 28 september resp. 1 ad. ♂ en 1 juv. ♀. De 1ste trekkers werden reeds genoteerd op 23 en 31 augustus telkens 1 ex. en later 3 ex. op 14 september, 2 ex. op 17 september en telkens 1 ex. op 21, 22 en 27 september en 4, 10, 20 en 31 oktober. In juli-augustus waren max. 18 **Boomvalken** *Falco subbuteo* aanwezig op 28 juli met nog een late trekker op 14 oktober. In totaal werden 10 **Slechtvalken** *Falco peregrinus* genoteerd met solitaire ex. op 16 en 31 augustus, 3 en 10 september, 11 oktober en 9 november en 2 ex. op 13 oktober en 2 november.

RALACHTIGEN en KRAANVOGELS

In augustus-september werden de volgende **Waterrallen** *Rallus aquaticus* gehoord: Dode Meer max. 3, Grielenven 1, vennetjes achter TTP 1 en zuidelijke dwarsweg 1. Op 10 oktober werden nog 2 ex. genoteerd. Op 2 november trokken niet minder dan 154 **Kraanvogels** *Grus grus* over de TTP: 9 ex. om 9.45 h, 15 ex. om 10.45 h, 58 ex. om 10.50 h en 72 ex. om 12.10 h.

Sinds 2000 werden slechts de volgende najaarstrekkers genoteerd:

- 2000: 8 november 50 à 60 ex. naar Z (COJ)
- 2002: 20 november 12 ex. naar ZW (NUH)
21 november 22 ex. naar ZW (WEL, NUH)
- 2004: 11 oktober 10 ex. naar Z (COJ) en 2 ad. naar Z (DUV)

STELTLOPERS

Op 7 november trok nog een **Scholekster** *Haematopus ostralegus* over de TTP. Op 6 augustus pleisterde 1 juv. **Kleine Plevier** *Charadrius dubius* aan de noordelijke zandafgraving en op 24 augustus trok 1 ex. over. In totaal werden 14 overtrekkende **Bontbekplevieren** *Charadrius hiaticula* waargenomen en dit op 25 juli, 23, 30 en 31 augustus, 15 en 28 september en 18 oktober resp. 1, 1, 3, 1, 3, 3 en 2 ex. In totaal werden 5 **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* waargenomen met telkens 2 trekkers op 23 augustus en 27 september (TTP) en 1 juv. pleisterend langs de middenweg van 16 t/m 18 september (SYD, SYP, DRJ, SLW, COJ e.a.). Dit betreffen de 7de, 8ste en 9de waarneming voor 't Groot Schietveld. De overige waarnemingen betreffen:

- 1998: 15 september 1 ex. kort pleisterend (DRJ, DUV)
- 2000: 21 september 1 juv. naar Z. (SWD, DUV)
- 2005: 28 augustus 1 ex. aud. naar O. (SYD, SYP, NUH)
10 september 1 juv. luid roepend naar Z. om 14.50 (SYD, DUV)
11 september 1 ex. aud. naar Z. (SYP)
- 2006: 10 september 1 ex. naar Z. (SYP)

Reeds op 22 juli vloog een **Goudplevier** *Pluvialis apricaria* over naar Z (SYD) en van 14 september t/m 23 november werden in totaal 53 trekkers genoteerd met max. 11 ex. op 7 november. Op 8 oktober trok een **Zilverplevier** *Pluvialis squatarola* over (TTP).

Sinds 1980 werden de volgende waarnemingen verricht op het Groot Schietveld:

- 1983: 2 oktober 2 ex. over (DRJ, SYD)
- 1984: 26 april 1 ex. over (SYD)
- 1985: 22 mei 1 ex. over (SYD, SYP)
19 september 3 ex. over (SYP)
26 september 1 ex. over (SYD)
- 1990: 9 juni 1 ex. (DRJ)
- 1999: 20 juni 1 ex. (DUV)
- 2000: 16 mei 2 ex. naar NO (ELJ, SWD)
17 augustus 1 ex. naar Z (SYD)
- 2001: 10 juni 1 ex. over (DUV, DRJ, SYD)
- 2003: 20 september 7 juv. pleisterend aan de noordelijke zandafgraving (SYD)
- 2004: 3 oktober 2 ex. naar Z (SYD, SYP)
- 2005: 15 mei 3 ex. (SYP, SYD, DRJ)
- 2007: 9 september en 25 oktober telkens 1 ex. naar Z (SYP, ELJ)

Van 31 augustus t/m 16 november werden in totaal 3.151 **Kieviten** *Vanellus vanellus* op trek genoteerd met max. 1.993 ex. op 2 november. Op 15 en 27 september trokken resp. 1 en 2 **Kleine Strandlopers** *Calidris minuta* over de TTP.

De vorige 8 najaarswaarnemingen hadden steeds plaats aan het Dode Meer:

- 1983: 2 oktober 1 ex. (MAP, DRJ, SYD, SYP)
- 1986: 2 september 1 ex. (SYP)
- 1989: 22 juli 3 ex. (SYD)
- 1998: 13 september 7 ex. (ELJ)
- 2005: 27 juli, 23 aug. en 10 en 21 sept. resp. 1 ad., 1 juv., 1 juv. en 2 juv. (DUV, SYD, SYP)

Twee **Krombekstrandlopers** *Calidris ferruginea* vlogen naar Z op 31 augustus (TTP).

Dit betreft de 11de waarneming voor het Groot Schietveld. De overige waarnemingen zien er als volgt uit:

- 1983: 4 t/m 6 september 1 ex. pleisterend aan het Dode Meer (SYD, DRJ e.a.)
- 1986: 2 september 3 ex. pleisterend aan het Dode Meer (SYP)
- 2000: 26 augustus 2 juv. kortstondig pleisterend aan het Dode Meer (SYD, SWD, SYP)
10 september 1 juv. kortstondig pleisterend aan het Dode Meer (SYD, SYP, DRJ, DUV)
2002: 13 augustus 1 ex. naar Z (SYD, WEL)
- 2005: 18 juli 1 ad. pleisterend aan het Dode Meer (SYD)
22 en 23 augustus 1 juv. pleisterend aan het Dode Meer (SYD, ELJ)
6 september 1 ad. pleisterend aan het Dode Meer (SYP)
- 2006: 10 september 1 ex. naar Z (TTP)
- 2007: 10 oktober 1 ex. naar Z (TTP)

Er trokken **Bonte Strandlopers** *Calidris alpina* over op 30 en 31 augustus, 15 september en 14 en 31 oktober resp. 1, 3, 3, 1 en 1 ex. **Kemphanen** *Philomachus pugnax*

passeerden op 31 augustus en 13 september resp. 1 en 3 ex. Op 27 september trok een **Bokje** *Lymnocyptes minimus* over de TTP en op 25 oktober werd 1 ex. opgestoten (SYP). Vanaf 13 juli werden geregeld pleisterende of rondvliegende **Watersnippen** *Gallinago gallinago* genoteerd en dit vooral aan het Dode Meer met max. 33 ex. op 17 augustus. Vanaf de TTP werden van 23 augustus t/m 16 november in totaal 513 ex. op trek genoteerd met max. 59 en 76 ex. op resp. 13 september en 14 oktober. De 1ste **Regenwulp** *Numenius phaeopus* vloog over op 14 juli. Daarna werd de soort er slechts sporadisch gezien met nog 4 late trekkers op 18 oktober. **Zwarte Ruiters** *Tringa erythropus* trokken over op 13, 14, 22 en 26 september resp. 1, 4, 1 en 1 ex. solitaire **Tureluurs** *Tringa totanus* trokken over op 5 juli en 31 augustus. Slechts sporadisch werden pleisterende **Groenpootruiters** *Tringa nebularia* waargenomen nl. op 24 en 26 juli resp. 1 en 5 ex. en in totaal werden 17 trekkers geteld met max. 4 ex. op 17, 30 en 31 augustus. Vanaf 6 juni werden geregeld **Witgatjes** *Tringa ochropus* genoteerd tot midden september met max. resp. 9 en 11 ex. op 19 juni en 11 juli en de laatste trekkers op 7 oktober en 9 november en nog 1 ex. aan de E10-plas op 16 november. Reeds op 22 juni trokken 2 **Bosruiters** *Tringa glareola* over waarna de soort geregeld werd gezien in de periode 24 juli-13 september met max. 3 ex. op 13 september. Er werden slechts één **Oeverloper** *Actitis hypoleucos* genoteerd en dit op 19 en 20 augustus aan de noordelijke zandafgraving.

MEEUWEN

Op 30 augustus vlogen 4 **Dwergmeeuwen** *Larus minutus* over het Dode Meer (SYD, SYP). Dit betreft slechts de 2de najaarswaarneming na deze van een juv. aan de E10-plas begin september 1975 (SYD).

OVERIGE NIET ZANGVOGELS

Begin september was er een opvallende hoge westelijke trek van groepjes **Holenduiven** *Columba oenas* met op 5, 7 en 9 september resp. 151, 78 en 80 ex. Op de TTP werden van 27 september t/m 23 november in totaal 9.979 trekkende **Houtduiven** *Columba palumbus* geteld met dagmax. van resp. 1.120, 1.384 en 2.755 ex. op 18 en 23 oktober en 8 november. **Turkse Tortels** *Streptopelia decaocto* worden zelden waargenomen op het Groot Schietveld. Over de TTP trok 1 ex. op 7 november. Op 18 oktober trok een **Velduil** *Asio flammeus* over (TTP) en op 31 oktober werd 1 ex. opgestoten aan de nieuwe schietstand (SYP).

Sinds 1980 zijn dit slechts de 7de en 8ste najaarswaarneming op 't Groot Schietveld:

1982: 15 november 1 ex.
1983: 2 oktober 1 ex. over (DRJ, MAP, SYD, SYP)
1990: 13 oktober 1 ex. over (DRJ)
1991: 27 oktober 1 ex. over (SYD)
1996: 18 november 1 ex.
2004: 3 november 1 ex. (SYP)
2006 : 20 oktober 1 ex. (TTP)
26 oktober 2 ex. (WEL, COY)

In september trokken nog **Gierzwaluwen** *Apus apus* over op 13 en 18 september. **IJsvogels** *Alcedo atthis* werden geregeld gezien van 27 juli t/m 1 november en dit op een 10-tal verschillende plaatsen met zelfs vanaf de TTP resp. 1, 1, 5 en 2 ex. op 31 augustus, 13 en 14 september en 10 oktober. In de periode 19 augustus-14 september werden vermoedelijk 8 verschillende **Draaihalzen** *Jynx torquilla* gezien en dit op 6 verschillende plaatsen met max. 4 ex. op 23 augustus. In totaal trokken 30 **Grote Bonte Spechten** *Dendrocopos major* langs de TTP met max. 7 ex. op 27 september. Aan de TTP werd geregeld een **Kleine Bonte Specht** *Dendrocopos minor* gehoord met aldaar langstreckende ex. op 18 september en 4 oktober.

ZANGVOGELS

In de periode 14 september-16 november werden in totaal 579 overtrekkende **Boomleeuweriken** *Lullula arborea* genoteerd met max. 118 ex. op 18 oktober. Van 13 september t/m 23 november werden 4.990 trekkende **Veldleeuweriken** *Alauda arvensis* geteld met max. 1.108 ex. op 17 oktober. De laatste **Boerenzwaluwen** *Hirundo rustica*

en **Huiszwaluwen** *Delichon urbica* vlogen over op resp. 2 november (2 ex.) en 4 oktober (3 ex.). In totaal werden 12 **Duinpiepers** *Anthus campestris* waargenomen (3 pleisteraars en 9 trekkers). Pleisteraars werden genoteerd van 1 t/m 4 september 1 ad. aan de nieuwe schietstand (SYP, SCD), van 22 t/m 24 september 1 juv. aan de middenweg (DRJ, SYD, SYP, SLW, SCD, VEG) en op 28 september 1 ex. (VEG). Trekkers werden genoteerd op 31 augustus, 13, 14 en 22 september resp. 5, 1, 2 en 1 ex. (TTP).

Sinds 1995 werden de volgende najaarstrekkers genoteerd op het Groot Schietveld:

- 1995: 13 september 1 ex. (DRJ)
- 1996: 25 juli, 18 augustus en 6 september resp. 1, 3 en 1 ex. (NUJ, ELJ, DRJ, DUV, SYP)
- 1997: 26 augustus en 1, 2 en 6 september resp. 1, 1, 2 en 1 ex. (DRJ, VEG, SYP)
- 1998: 5, 6, 7 en 9 september resp. 3, 2, 6 en 1 ex. (NUH e.a.)
- 1999: 23, 24, 25 en 28 aug. en 1, 2 en 3 sept. resp. 1, 1, 1, 2, 1, 1 en 2 ex. (DUV, SYD, NUH, NUJ, ELJ)
- 2000: 18 augustus en 2, 9 en 23 september resp. 2, 1, 1 en 1 ex. (SYP, SYD, JAE)
- 2001: 17 t/m 19 augustus 1 ex. (SYD, BUG)
- 2002: 8 september 1 ex. (SYP)
- 2003: 3 augustus en 3 en 4 september telkens 1 ex. (SYP, SYD, NUJ)
- 2004: 24 augustus en 2/3 september telkens 1 ad. (WEL, SYD, DRJ, DUV)
- 2005: 31 augustus en 2 en 5 september resp. 3 (1 geringd), 1 en 1 ex. (ELJ, DRJ, SYD, SYP)
- 2006: 20 t/m 22 augustus met een 2de ex. op 22 augustus (WEL, SYD, SYP, DRJ; ELJ) en 14 september en 1 oktober resp. 1 en 2 ex. over (TTP)
- 2007: 8, 9 en 22 t/m 27 september resp. 1, 1 en totaal 4 ex. (DRJ, TTP, SYD, SYP, WEL, SLW, ELJ)

Van 30 augustus t/m 10 oktober vlogen 122 **Boompiepers** *Anthus trivialis* over de TTP. Van 7 september t/m 23 november werden aan de TTP 7.166 **Graspiepers** *Anthus pratensis* geteld met dagmax. van resp. 1.558 en 1.015 ex. op 8 en 17 oktober. Op 22 september vloog een **Roodkeelpieper** *Anthus cervinus* over de TTP.

Dit betreft de 15de waarneming sinds 1980 zoals blijkt uit de volgende waarnemingen:

- 1982: 8 mei 2 ex. pleisterend (J. Van Ammel)
- 1994: 7 mei 1 ex. pleisterend (DUV)
- 1995: 29 april 1 ex. (D. Van den Schoor)
2 mei 1 ex. (med. DRJ)
- 1996: 21 april 1 ex. pleisterend aan Dode Meer (SYD, DUV)
- 1998: 21 april 1 ex. (DUV)
18 en 19 mei 1 ex. (SYP, ELJ)
9 oktober 1 ex. (NUH)
- 1999: 28 mei 1 ex. (ELJ)
- 2000: 16 april 1 ex. pleisterend op de middenweg (SYP)
- 2005: 20 oktober 1 ex. overtrekkend (SYP)
- 2006: 25 september en 1 oktober telkens 1 ex. over (TTP)
- 2007: 2 oktober 1 ex. overtrekkend (TTP)

Over de TTP trokken tussen 10 oktober en 1 november 5 **Waterpiepers** *Anthus spinoletta*. Van 18 oktober t/m 23 november werden af en toe pleisteraars gezien met max. 12 ex. op 1 november. Van 15 augustus t/m 22 september werden in totaal 395 overtrekkende **Gele Kwikstaarten** *Motacilla flava* genoteerd met max. resp. 131 en 119 ex. op 31 augustus en 9 september. ♂♂ **Noordse Gele Kwikstaart** *Motacilla f. thunbergi* werden geringd op 30 en 31 augustus en 18 september (COJ). Van 9 september t/m 23 november werden vanaf de TTP 67 **Grote Gele Kwikstaarten** *Motacilla cinerea* genoteerd met max. 9 ex. op 7 oktober. Over de TTP trokken in totaal 778 **Witte Kwikstaarten** *Motacilla alba* met max. resp. 159 en 140 ex. op 7 en 13 oktober. **Paapjes** *Saxicola rubetra* waren aanwezig van 17 augustus t/m 28 september met max. resp. 18, 14 en 11 ex. op 4, 7 en 15 september. In november waren nog **Roodborsttapuiten** *Saxicola torquata* aanwezig op 1, 8 en 16 november resp. 4, 2 en 2 ex. Van 16 augustus t/m 8 oktober waren **Tapuiten** *Oenanthe oenanthe* aanwezig met max. 15 ex. op 1 september. Vanaf de TTP werden **Beflijsters** *Turdus torquatus* gezien op 4, 10 en 16 oktober en 2 november resp. 4, 1, 1 en 2 ex. Reeds op 18 september vloog een **Kramsvogel** *Turdus pilaris* over de TTP met aldaar van 4 oktober t/m 23 november in totaal 1.858 ex. met max. 994 ex. op 31 oktober. Van de 2.053 overtrekkende **Zanglijsters** *Turdus philomelos* vlogen er max. 679 over de TTP op 7

oktober. Deze piektrek was ook merkbaar bij de ringers met op 7 en 8 oktober resp. 245 en 261 ringvangsten (SCD, COJ). De eerste 2 **Koperwieken** *Turdus iliacus* vlogen over de TTP op 22 september met aldaar in totaal 12.453 trekkers met max. resp. 4.620 en 2.194 op 18 en 31 oktober. Ook bij de ringers was 18 oktober de beste dag met 274 ringvansten (SCD, COJ). Op 13 oktober vloog een **Graszanger** *Cisticola juncidis* langs de TTP. Een **Bladkoning** *Phylloscopus inornatus* was kort aanwezig aan de TTP op 10 oktober (SYD, SYP).

Dit betreft de 5de veldwaarneming voor 't Groot Schietveld na de volgende 4 waarnemingen:

1978: 20 september 1 ex. aan de E10-plas (SYP)

2006: 4 oktober 1 ex. (G. Laurijssens)

2007: 4 en 6 oktober telkens 1 ex. (SYD, SYP)

In de periode 6 september-8 november trokken niet minder dan 129 **Goudhaantjes** *Regulus regulus* en 4 **Vuurgoudhaantjes** *Regulus ignicapilla* langs de TTP. De dagmax. van Goudhaantjes betroffen resp. 24, 15, 10 en 14 ex. op 7, 8, 19 en 20 oktober. Ook werden in totaal niet minder dan 273 Goudhaantjes geringd met eveneens een max. (32 ex.) op 7 oktober (SCD). Op 14 en 17 oktober trok resp. een groep van 11 (SYP) en een groep van 24 **Baardmannotjes** *Panurus biarmicus* (SYD, K. Dierckx) over de TTP.

Dit betreffen de 6de en 7de waarneming voor 't Groot Schietveld, met als vorige waarnemingen:

1982: 24 oktober groepje van 15 ex. overtrekkend (COJ).

2004: 29 oktober groepje van 12 ex. overtrekkend (SYP, COY).

2006: 13 oktober resp. 14 ex., 5 ex. en groepje aud. over de TTP (SYP, COY)

16 oktober resp. 17 ex. (kort pleisterend in Berk) en groepje aud. over de TTP (SYP, SYD, DRJ, COY, SLW)

22 oktober 9 ex. pleisterend langs middenweg/zuidelijke dwarsweg (SYP)

Er was een influx van **Zwarte Mezen** *Parus ater* met over de TTP van 13 september t/m 8 november in totaal 547 ex. met een max. van 148 ex. op 10 oktober. Deze influx was ook opvallend tijdens het ringen met in totaal 818 ringvangsten met max. resp. 179, 107 en 155 ex. op 13 en 14 oktober en 2 november (SCD). De opmerkelijke influx van **Pimpelmezen** *Parus caeruleus* resulteerde op de TTP tot een totaal van 2.596 ex. met maxima van resp. 720, 503, 226 en 270 ex. op 10, 11, 18 en 19 oktober. Ook **Koolmezen** *Parus major* waren opvallend aanwezig met over de TTP in totaal 428 ex. met max. 145 ex. op 11 oktober. Samen met de mezen trok zelfs op 10 en 11 oktober een **Boomklever** *Sitta europaea* mee. Op 10 oktober passeerden 2 **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* langs de TTP. Tijdens het najaar werd de 1ste **Klapekster** *Lanius excubitor* genoteerd op 22 september met vanaf 27 september 2 ex. en vanaf 10 oktober 3 ex. Aan de TTP werden 3 trekkers gezien en dit op 4, 10 en 18 oktober. Over de TTP trokken in totaal 145 **Gaaien** *Garrulus glandarius* met een duidelijke influx eind september met max. resp. 10, 24, 15, 18 en 22 ex. op 20, 21, 26, 27 en 28 september. Er trokken in totaal 10.324 **Spreeuwen** *Sturnus vulgaris* over de TTP met max. resp. 1.667 en 2.485 ex. op 23 oktober en 2 november. Van de voor het Groot Schietveld zeldzame **Huismus** *Passer domesticus* trok 1 ex. over de TTP op 20 september. Het totaal aantal **Vinken** *Fringilla coelebs* en **Kepen** *Fringilla montifringilla* over de telpost betrof resp. 74.585 ex. en 581 ex. De dagmaxima van Vinken betroffen resp. 5.575, 6.362, 5.778, 6.004, 6.059, 6.960, 5.710, 8.183 en 6.805 ex. op 4, 7, 8, 10, 11, 13, 17, 18 en 23 oktober. **Europese Kanaries** *Serinus serinus* trokken langs de TTP op 8 en 20 oktober telkens 1 ex. Van 18 september t/m 23 november trokken 46 **Putters** *Carduelis carduelis* over en van 30 augustus t/m 1 september pleisterden 2 ex. langs de middenweg. Over de TTP trokken van 28 september t/m 8 november 62 **Barmsijzen** *Carduelis flammea*; vermoedelijk betroffen het hier steeds **Kleine Barmsijzen** *Carduelis f. cabaret* aangezien de influx van **Grote Barmsijzen** *Carduelis f. flammea* pas op gang kwam vanaf midden november. Tussen 11 oktober en 16 november werden tevens 10 Kleine Barmsijzen geringd. Op 23 november werden van 19 trekkers in ieder geval 2 ex. als Grote Barmsijzen herkend aan de TTP. Door werkzaamheden kon op de ringplaats tijdens de laatste decade van november spijtig genoeg enkel worden geringd op 29 november wat resulteerde in 64 Grote Barmsijzen en 2 Kleine Barmsijzen. Er werd dan maar geringd op ca. 1 km afstand van 't Groot Schietveld wat resulteerde in niet minder dan 543 Grote Barmsijzen (!) in de periode 19 november-11 december (COJ). Over de TTP trokken van 6 september t/m 16

november in totaal 1.210 **Sijzen** *Carduelis spinus* met max. 157 ex. op 11 oktober. In totaal trokken 1.455 **Kneu's** *Carduelis cannabina* over de TTP met max. 249 ex. op 7 oktober. Op 14, 22 en 24 juli en 3 en 17 augustus trokken resp. 5, 1, 7, 1 en 1 **Kruisbek** *Loxia curvirostra* over en van 23 augustus t/m 23 november trokken over de TTP 232 ex. met max. 47 ex. op 13 oktober. **Goudvinken** *Pyrrhula pyrrhula* trokken over de TTP op 13 oktober en 16 november resp. 1 en 2 ex. Er was een lichte influx van **Appelvinken** *Coccothraustes coccothraustes* met over de TTP 21 ex. van 4 oktober t/m 7 november met max. 6 ex. op 20 oktober. Op 4, 8 en 31 oktober trok telkens een **IJsgors** *Calcarius lapponicus* over de TTP.

Dit betreffen de 9de, 10de en 11de najaarswaarneming sinds 2000 op 't Groot Schietveld:

- 2000: 03 november 1 ex. overtrekkend (DRJ, COJ)
19 november 1 ♀/1stejaars op de middenweg (SYP)
- 2001: 20 oktober 1 ex. overtrekkend (ELJ)
11 november 1 ♀/1stejaars op de middenweg (SYD)
- 2004: 27 oktober 1 ex. overtrekkend (SYP)
- 2006: 16 oktober 3 ex. overtrekkend (TTP)
- 2007: 07 en 23 oktober telkens 1 ex. over (TTP)

Op 16 november trok een groepje van 4 **Sneeuwgorzen** *Plectrophenax nivalis* over de TTP (SYP).

Dit betreft de 12de waarneming sinds 1995 op het Groot Schietveld:

- 1996: 19 november 1 ♀ (M. Schuermans, J. Leestmans)
- 1998: 1 november 1 ♂ + 1 ♀ (DRJ)
- 1999: 7 januari 1 ♀ (NUH)
12 t/m 14 november 1 ♂ (SYD, DRJ)
- 2001: 22 september 1 ex. overtrekkend (SYP)
1 november 1 ex. overtrekkend (SYP, DRJ)
- 2002: 17 december 1 ad. ♂ (ELJ, DRJ, F. Boel)
- 2003: 17 november 1 ♀ + 1 juv. (DRJ)
30 november 1 ♀ (DRJ, D. Gabriëls)
- 2005: 2 december 1 ex. pleisterend (DRJ)
- 2006: 30 oktober 1 ex. over de TTP (SYP, COY, DOH)

Geelgorzen *Emberiza citrinella* trokken over de TTP op 16 en 31 oktober resp. 1 en 2 ex.

Op 22 augustus pleisterde een ♀ **Ortolaan** *Emberiza hortulana* op de middenweg (SYP) en trekkers werden genoteerd op 30 augustus en 15 september (TTP).

Dit betreffen de 8ste, 9de en 10de waarneming sinds 1990 van deze voor het Groot Schietveld zeldzame gast::

- 1998: 4 september 1 1stewinter ex. (ELJ)
- 2000: 23 april 2 ex. pleisterend langs de 2de dwarsweg (SYP)
24 april 1 ex. naar N. (DUV)
- 2002: 30 augustus 1 ♀/1stejaars pleisterend op de middenweg (SYD)
- 2003: 4 september 1 ex. overvliegend aan het Dode Meer (SYD, NUH)
- 2004: 1 mei 1 ad ♂ pleisterend (WEL)
- 2005: 20 augustus 1 ex. naar Z (SYP)

Van 20 september t/m 23 november werden vanaf de TTP 632 **Rietgorzen** *Emberiza schoeniclus* geteld met max. 58 ex. op 2 november.

Zekere en mogelijk ontsnapte en/of verwilderde soorten

Op 1 november pleisterden 160 **Canadese Ganzen** *Branta canadensis* op het Dode Meer.

WINTERGASTEN

(december)

meest opmerkelijke wintergasten

---

1 Velduil

4 Klapeksters

1 Roodborsttapuit

GANZEN en EENDEN

Op 23 december vlogen 58 **Kolganzen** *Anser albifrons* en 7 **Toendrarietganzen** *Anser f. rossicus* over.

ROOFVOGELS

In december werden geregeld 1 ♂ + 1 ♀ **Blauwe Kiekendief** *Circus cyaneus* gezien.

STELTLOPERS

Op 7 december werden 4 **Watersnippen** *Gallinago gallinago* waargenomen.

UILEN

Op 24 december was een **Velduil** *Asio flammeus* aanwezig (DRJ).

ZANGVOGELS

Op 27 december waren 3 **Waterpiepers** *Anthus spinoletta* aanwezig. Een ♂ **Roodborsttapuit** *Saxicola torquata* werd gezien op 30 december (DRJ). In december werden tijdens een totaaltelling op 6 en 23 december telkens 4 **Klapeksters** *Lanius excubitor* waargenomen. Op 6 december werden 9 **Grote Barmsijzen** *Carduelis f. flammea* gezien aan het Marum (SYP).

waarnemers niet broedvogels 2008

Marieke Berkvens	Herman Nuytemans
Guido Bulteel	Dirk Schiettecatte
Yvan Coenraerds	Walter Sluis
Jos Cox	Dirk Symens
Jef De Ridder	Peter Symens
Huub Don	Ludo Wens
Joris Elst	

afkortingen

BEM	Berkvens Marieke	NUJ	Nuytemans Jan (†)
BUG	Bulteel Guido	NUH	Nuytemans Herman
COJ	Cox Jos	PHS	Sanspeur Philippe
COY	Coenraerds Yvan	SCD	Schiettecatte Dirk
DRJ	De Ridder Jef	SLW	Sluis Walter
DUV	Dupont Valère	SWD	Swaenen Dirk
DOH	Don Huub	SYD	Symens Dirk
ELJ	Elst Joris	SYP	Symens Peter
HOB	Hoeymans Bart	TTP	waarnemers trektelpost *
JAE	Janssens Eddy	VOH	Voet Herman
MAP	Maes Paul	WEL	Wens Ludo

*zie www.trektellen.nl

VOORJAARSFENOLOGIE

voorjaar - aankomstdata per soort			
soort	2008		2000 t/m 2007
	datum	waarnemer(s)	
Geoorde Fuut	29 maart 1 ex.	SYD	8, 14, 17, 21 en 23 maart en 25 april
Kleine Zilverreiger			23 april en 10 mei
Purperreiger	20 april 1 ex.	SYD	2, 23 en 25 april en 4 mei
Zwarte Ooievaar	30 april 1 ex.	SYD	3 april, 2, 11 en 20 mei en 1 en 9 juni
Ooievaar	23 maart 1 ex.	DRJ en SYP	17 februari, 10, 18, 20, 22 en 29 maart en 10 april
Lepelaar			17 maart en 24 april
Grauwe Gans	1 april 8 ex.	SYD	15 en 17 februari, 12 en 13 maart en 6 mei
Zomertaling	15 maart 4 ex.	BUG, DRJ, SYD en SYP	15, 20, 24 en 28 maart, 12, 14 en 26 april en 30 mei
Wespendief	3 mei 1 ex.	DRJ en SYP	21, 25 en 30 april, 10, 20 en 21 mei en 1 juni
Zwarte Wouw	26 april 2 ex.	SYD	8, 12, 13, 14, 18, 23 en 24 april en 2 mei
Rode Wouw	30 april 1 ex.	SYD	13, 22 en 28 maart, 2, 10 en 22 april en 4 mei
Bruine Kiekendief	17 maart 1 m.	COY	10, 12, 14, 15, 16, 18 en 25 maart
Steppekiekendief	9 apr 1 ad. m.	SYD	17 april
Grauwe Kiekendief	28 april 1 3dej. m.	SYD	8, 16, 17 en 24 april en 27 en 30 mei
Visarend	4 mei 1 ex.	SYP	14 maart, 8, 14, 16 en 30 april en 3 en 6 mei
Smelleken	6 april 1 m.	SYD	25 maart 1 ex.
Roodpootvalk	26 mei 3 ad. m.	SYD en SYP	1, 9, 10 en 31 mei
Boomvalk	13 april 1 ex.	DRJ, SYD en SYP	8, 14, 16, 19, 22 en 23 april
Kwartel	3 mei 1 m. geringd	COJ	10, 21 en 30 mei en 8, 17 en 19 juni
Kleinst Waterhoen			13 mei en 4 juni
Kraanvogel	29 maart 1 ad.	SYD	20 februari, 1 en 5 maart, 4, 10 en 19 april en 8 mei
Steltkluit			5 mei
Kluit			18 maa, 20 mei en 3 juni
Kleine Plevier	29 april 1 ex.	SYD en WEL	19, 25 en 31 maart, 1, 14, 15 en 22 april en 1 juni
Bontbekplevier			4, 6, 7, 17 en 20 mei en 9 juni
Goudplevier	5 maart 2 ex.	WEL	13, 14 en 25 maart en 5 april
Zilverplevier			15 en 16 mei en 10 juni
Kleine Strandloper			10 juni
Kanoetstrandloper			23 april en 15 mei
Drieteenstrandloper			29 mei
Bonte Strandloper	30 maart 1 ex.	SYP	30 maart, 24 april en 15 mei
Kemphaan	26 april 1 ex.	BUG	12, 13, 18, 20, 24 en 30 maart en 8 april
Grutto	31 maart 1 ex.	SYD	1, 7, 13, 19, 24, 27 en 30 maart
Regenwulp	6 april 7 ex.	SYD	1, 2, 4, 6, 8, 13 en 14 april
Zwarte Ruiter			1, 8, 15, 19, 22, 23 en 24 april
Tureluur	15 maart 1 ex.	SYD	16, 17, 18, 19, 22 en 24 maart en 2 april
Groenpootruiter	13 april 1 ex.	DRJ	10 en 24 maart, 7, 13, 15, 17, 21 en 24 april
Witgatje	30 maart 1 ex.	SYP	20, 23, 25 en 31 maart en 7 en 14 april
Bosruiter	27 april 15 ex.	SYD, SYP, SLW	1, 2, 9, 15 en 29 april en 13 mei
Oeverloper	3 mei 1 ex.	SYD, SYP, SLW	4 en 28 april en 1, 5, 18 en 24 mei
Steenloper			5 mei
Zwartkopmeeuw	15 maart 2 ad.	SYD	1, 10, 11, 12, 14, 15 en 16 maart
Dwergmeeuw			20, 21, 23 en 24 april
Kleine Mantelmeeuw	?		8, 22, 26 en 28 maart en 7 en 10 april
Visdief	5 april 1 ex.	SYD	24 april en 11, 24 en 25 mei
Zwarte Stern	3 mei 1 ex.	SYD en SLW	22, 23 en 28 april, 3, 7 en 12 mei en 6 jun
Zomertortel	?		23 en 30 april
Koekoek	10 april 1 ex.	DRJ	11, 14, 16 en 19 april
Velduil			18 en 23 maart, 12 en 30 april en 1 mei

voorjaar - aankomstdata per soort (vervolg)			
soort	2008		2000 t/m 2007
	datum	waarnemer(s)	
Nachtzwaluw	11 mei 1 zp.	NUH	2, 8, 11, 13 en 18 mei
Gierzwaluw	27 april 7 ex.	SYD, SYP en SLW	18, 22, 23, 25 en 28 april
Draaihals	26 april 1 ex.	BUG	18 en 30 april
Boomleeuwerik	24 februari 3 ex.	SYP	8, 9 en 12 februari en 7 en 12 maart
Oeverzwaluw	13 april 2 ex.	SYD en SYP	25 maart en 2, 4, 8 en 16 april
Boerenzwaluw	15 maart 1 ex.	SWD	17, 19, 20 en 24 maart en 1, 2 en 4 april
Huiszwaluw	6 april 1 ex.	BUG, DRJ en SYP	10, 11, 14 en 29 april en 1 mei
Duinpieper	23 april 1 ex.	SYD en DRJ	16 april
Boompieper	31 maart 1 ex.	HOB	26, 27, 29 en 31 maart en 1 en 7 april
Roodkeelpieper			16 april en 6 mei
Witte Kwikstaart	14 maart 1 m.	SYD	27 februari en 7, 9, 12, 13 en 18 maart
Rouwkwikstaart	22 maart 1 w.	SYP	11, 14, 22, 28 en 30 maart en 14 april
Gele Kwikstaart	30 maart 1 ex.	SYP	27 maart en 1, 4, 10, 12 en 14 april
Blauwborst	22 maart 1 zp.	SYP	10, 17, 19, 27, 29 en 30 maart
Zwarte Roodstaart	29 maart 1 ex.	NUH	18, 21, 23, 28 en 30 maart en 2 en 3 april
Gekraagde Roodstaart	6 april 1 zp.	WEL	19 en 30 maart, 4, 6, 7, 12 en 14 april
Paapje	25 april 2 ex.	DRJ	16, 17, 22, 26 en 28 april en 1 en 8 mei
Roodborsttapuit	25 februari 1 m.	SYD	10, 27 en 28 februari en 1, 5, 13, 16 en 20 maart
Tapuit	30 maart 1 w.	DRJ en SYP	16, 22, 26, 29 en 31 maart en 6, 15 en 23 april
Beflijster	4 april 2 ex.	SYP	28 maart en 3, 4, 7, 15 en 20 april
Sprinkhaanzanger	22 april 1 zp.	BEM	9, 19, 23, 24 en 25 april en 6 mei
Rietzanger			29 april
Bosrietzanger	3 mei 1 zp.	BEM	25 en 29 april en 6, 15 en 30 mei
Kleine Karekiet	?		1, 3 en 9 mei
Grote Karekiet			14 mei
Spotvogel	6 mei 2 zpn.	SYD en SYP	10, 13 en 15 mei
Braamsluiper	27 april 1 zp.	NUH	24 april en 7 mei
Grasmus	22 april 1 m.	DRJ en SYD	17, 19, en 23 april en 6 mei
Tuinfluit	23 april 1 zp.	SYD	19, 22, 23, 24 en 29 april
Zwartkop	3 april 2 zpn.	WEL	12, 24, 29 en 30 maart en 1, 2, 4 en 8 april
Fluiter	1 mei 2 ex.	BEM en NUH	19, 25 en 30 april en 12 mei
Tjiftjaf	2 maart 3 ex.	NUH	5, 6, 10, 11, 16, 17 en 25 maart
Fitis	29 maart 1 zp.	NUH	22, 23, 24, 25, 26, 29 en 30 maart
Grauwe Vliegenvanger	6 mei 2 ex.	SYP	2, 6, 7, 8, 15, 16 en 21 mei
Bonte Vliegenvanger	13 april 2 zpn.	BEM	10, 12, 13, 14, 15, 16 en 17 april
Wielewaal	10 mei 1 zp.	BEM	28 en 29 april en 1 en 5 mei
Grauwe Klauwier	12 mei 1 m.	SYP	13 en 31 mei en 4 juni
Geelgors			16 april
Ortolaan			23 april en 1 mei

NAJAARSFENOLOGIE

soort	najaar - aankomstdata per soort		
	2008		2000 t/m 2007
	datum	waarnemer(s)	
Grote Zilverreiger	24 juli 1 ex.	DRJ	6 juli, 2 en 7 aug., 10, 18 en 30 sept. en 12 nov.
Kleine Zilverreiger			16 en 30 juli en 21 augustus
Purperreiger	24 juli 1 juv.	NUH	5, 20 en 30 juli en 17 en 28 augustus
Zwarte Ooievaar	25 juli 6 ex.	SYD en SYP	28 juli, 5 en 8 augustus en 5 september
Ooievaar	30 augustus 85 ex.	TTP	13, 16, 17, 20 en 25 augustus en 5 en 8 september
Lepelaar			14 en 27 augustus en 15 oktober
Kleine Zwaan	16 november 12 ex.	TTP	18 oktober en 1 november
Wilde Zwaan	16 november 1 ex.	TTP	28 oktober en 2 november
Toendrarietgans	31 oktober 25 ex.	TTP	6, 8, 18, 21 en 24 oktober
Kleine Rietgans	28 september 6 ex.	TTP	3 november
Kolgans	28 september 1 ex.	TTP	23 en 26 sept., 5, 6, 13 en 16 okt. en 1 nov.
Grauwe Gans	13 september 4 ex.	TTP	9, 16 en 17 september en 1, 4, 10, 14 en 28 oktober
Zomertaling	31 juli 1 ex.	SYD	1 en 29 juli en 6, 11 en 21 augustus
Smient	13 september 55 ex.	TTP	10 en 16 augustus en 3, 5, 9, 12 en 16 september
Pijlstaart	16 augustus 1 ex.	SYD	29 juli, 11 en 25 aug., 6 en 29 sept. en 3 en 8 okt.
Rode Wouw	15 september 1 ex.	TTP	20 en 24 sept., 8, 10, 16 en 21 okt. en 2 nov.
Blauwe Kiekendief	15 augustus 1 w.	SYD	2, 12 en 18 aug., 4, 15, 20 en 30 sept. en 3 okt.
Grauwe Kiekendief	30 augustus 1 juv.	TTP	22 juli, 1, 13, 16 en 31 augustus en 15 september
Ruigpootbuiserd	29 oktober 1 juv.	SYP	11, 17, 19 en 22 oktober en 18 november
Visarend	31 augustus 3 ex.	TTP	21 juli, 5, 10, 11 en 13 augustus en 2 en 4 september
Smelleken	23 augustus 1 ex.		4, 6, 8, 10, 12, 13, 14 en 17 september
Slechtvalk	16 augustus 1 juv.	SYD	4, 5, 22 en 31 augustus en 14, 17 en 19 september
Kraanvogel	2 november 154 ex.	TTP	11 oktober en 8 en 20 november
Kleine Plevier	6 augustus 1 juv.	SYD	1, 3, 5 en 11 juli en 17 september
Bontbekplevier	25 juli 1 ex.	SYD en SYP	6, 11, 22 en 24 augustus en 7 en 8 september
Morinelplevier	23 augustus 2 ex.	TTP	28 augustus en 10 en 21 september
Goudplevier	22 juli 1 ex.	SYD	30 juli, 11, 12, 23, 24 en 29 aug. en 9 en 10 sept.
Zilverplevier	8 oktober 1 ex.	TTP	6 en 12 augustus, 9 en 20 september en 3 oktober
Kleine Strandloper	15 september 1 ex.	SYP	27 juli
Temmincks Strandloper			9 september
Krombekstrandloper	31 augustus 2 ex.	TTP	18 juli, 13 en 26 augustus en 10 september
Bonte Strandloper	30 augustus 1 ex.	TTP	20 en 31 juli, 11 en 17 aug., 10, 15, 17 en 23 sept.
Kemphaan	31 augustus 1 ex.	TTP	30 juni, 15, 20 en 30 juli, 5 en 10 aug. en 9 en 15 sept.
Bokje	27 september 1 ex.	TTP	27 sept., 1, 12 en 23 okt. en 22 nov.
Watersnip	13 juli 3 ex.	BUG en SYD	1, 5, 11, 18, 21, 22 en 29 juli en 2 augustus
Houtsnip			15, 18, 19, 24 en 28 oktober en 25 november
Grutto			23 juni, 1, 6, 24 en 27 juli en 4 augustus
Rosse Grutto			17 juli en 4 september
Regenwulp	14 juli 1 ex.	BEM	28 en 29 juni en 6, 8, 9, 15 en 19 juli
Zwarte Ruiter	13 september 1 ex.	TTP	30 juni, 5, 9, 12, 17 en 18 augustus
Tureluur	5 juli 1 ex.	BUG	10 juli, 30 en 31 augustus en 1, 9 en 26 september
Groenpootruiter	24 juli 1 ex.	DRJ en SYD	30 juni, 2, 5, 6, 7, 8 en 10 juli
Bosruiter	22 juni 2 ex.	NUH en SYP	30 juni, 2, 6, 7 en 20 juli en 12 augustus
Oeverloper	19 augustus 1 ex.	NUH	4, 5, 10, 11, 14, 19 en 29 juli
Steenloper			29 augustus
Dwergmeeuw	30 augustus 4 ex.	TTP	
Zwarte Stern			11 juli en 5 en 23 augustus
Velduil	18 oktober 1 ex.	TTP	20 oktober en 3 november
Draaihals	19 augustus 1 ex.	NUH	11, 12, 15, 17 en 29 augustus en 3, 7 en 9 september
Grote Pieper			23, 24, 26 en 28 september en 6 oktober
Duinpieper	31 augustus 6 ex.	TTP en SCD	3, 17, 18, 20 en 31 augustus en 8 september
Roodkeelpieper	22 september 1 ex.	TTP	25 september en 2 en 20 oktober
Waterpieper	10 oktober 1 ex.	TTP	23 en 29 september en 7, 8, 9, 11 en 12 oktober
Gele Kwikstaart	15 augustus 2 ex.	SYD	11, 12, 13, 18, 19 en 21 augustus
Grote Gele Kwikstaart	9 september 1 ex.	TTP	31 aug., 6, 14, 16 en 20 sept. en 3 en 7 okt.

najaar - aankomstdata per soort (vervolg)			
soort	2008		2000 t/m 2007
	datum	waarnemer(s)	
Paapje	17 augustus 1 m.	SYD	1, 2, 6, 7, 9, 11 en 15 augustus
Tapuit	16 augustus 2 ex.	DRJ	14 en 19 juli en 9, 11, 12, 13 en 14 augustus
Beflijster	8 oktober 4 ex.	TTP	14 en 18 sept., 2, 9 en 26 okt. en 11 nov.
Kramsvogel	18 september 1 ex.	TTP	31 augustus, 5, 27 en 30 september en 25 oktober
Koperwiek	22 september 2 ex.	TTP	27 september, 1, 3, 5 en 8 oktober
Bladkoning	10 oktober 1 ex.	TTP	4 oktober
Baardmannetje	14 oktober 11 ex.	TTP	13 en 29 oktober
Buidelmees	10 oktober 2 ex.	TTP	12 augustus
Bonte Kraai			1 november
Klapekster	22 september 1 ex.	DRJ en SYD	24, 25, 26 en 29 september en 6, 8 en 17 oktober
Keep	26 september 4 ex.	TTP	22, 25 en 28 september en 2 en 3 oktober
Europese Kanarie	8 oktober 1 ex.	TTP	21 september en 10 en 12 oktober
Sijs	6 september 1 ex.	TTP	18 augustus en 8, 10, 15, 17, 20 en 30 september
Barmsijs	28 september 1 ex.	NUH en SYP	12, 23 en 30 september en 8, 20 en 29 oktober
Kruisbek	8 juni 10 ex.	SYD	14, 16, 19 en 30 juni en 8 oktober
Goudvink	13 oktober 1 ex.	TTP	30 september, 3 en 21 oktober en 3 en 6 november
N. "trompet" Goudvink			24 oktober en 1 november
Appelvink	4 oktober 2 ex.	TTP	17 en 23 september en 9, 12 en 16 oktober
IJsgors	4 oktober 1 ex.	TTP	7, 16, 20 en 27 oktober en 3 november
Sneeuwgorst	16 november 4 ex.	TTP	22 september, 30 oktober en 17 november
Geelgors	16 oktober 1 ex.	TTP	1, 2, 9, 12 en 24 oktober
Ortolaan	22 augustus 1 w.	SYP	20 en 30 augustus en 4 september

Trektellingen

D. Symens & P. Symens

Op het Groot Schietveld werd tijdens het najaar 2008 voor de 4de maal zeer intensief getrekteld. Zo werd in de periode 23 augustus-23 november bijna dagelijks getrekteld wat resulteerde in 240 uren 15 minuten trektelling.

De meest intensieve tellers waren Peter Symens, Dirk Symens, Walter Sluis en Yvan Coenraerds die geregeld werden bijgestaan door Koen Dierckx, Jef De Ridder, Marc Helderweirt, Marc Vanbrabant, Huub Don en Geert Steel. De volgende personen kwamen ook één of enkele malen mee trektellen: Lucas Berghmans, Guido Bulteel, Jos Cox, Jos Jacobs, Eddy Janssens, Herman Nuytemans, Wim Roelant, Dirk Schietecatte, Luc Schoonbaert, Marnix Tibaut, Marcel van Hoydonck en Luc Van Schoor.

top tien

---

1 Vink	6 Veldleeuwerik
2 Koperwiek	7 Aalscholver
3 Spreeuw	8 Kievit
4 Houtduif	9 Pimpelmees
5 Graspieper	10 Zanglijster

In 2008 werden 15 soorten toegevoegd aan de najaarslijst van de trektelpost, waaronder een nieuwe soort voor 't Groot Schietveld: Dwerggans.

opmerkelijke waarnemingen

---

vele Ooievaars: totaal 235 ex.

topdag van Kraanvogels: totaal 154 ex.

3de opeenvolgende najaar Wilde Zwaan en Kleine Zwaan

reeds 6 Kleine Rietganzen in september

influx van Bruine Kiekendieven (91) en Visarenden (9)

niet minder dan 35 Baardmannetjes midden oktober

zeer opmerkelijke influx van Pimpelmezen (ca. 2.600 ex.)

opvallende doortrek van Vinken (ca. 75.000 ex.) met op 9 dagen aantallen van > 5.000 ex.

regelmatige doortrek van Appelvinken (totaal 21 ex.)

In onderstaande tabel worden de totalen per soort van het ganse najaar weergegeven, in vergelijking met de najaren van 2004, 2005, 2006 en 2007, evenals de dagmaxima per soort.

Gedetailleerde gegevens per dag
Gegevenslijst, contacteer

www.trektellen.nl
symens.dirk@telenet.be

Resultaten najaar 2004-2008 trektelpost Groot Schietveld

---

telperiode

03 oktober 2004	-	07 november 2004
28 augustus 2005	-	22 november 2005
09 september 2006	-	12 november 2006
12 augustus 2007	-	18 november 2007
23 augustus 2008	-	23 november 2008

aantal getelde uren en minuten

	augustus	september	oktober	november	totaal
2004			44 h 10 min	11 h 45 min	55 h 05 min
2005	12 h 31 min	40 h 35 min	157 h 20 min	49 h 45 min	269 h 26 min
2006		83 h 35 min	139 h 05 min	60 h 04 min	290 h 14 min
2007	09 h 10 min	64 h 05 min	165 h 00 min	42 h 40 min	280 h 55 min
2008	16 h 15 min	87 h 35 min	110 h 00 min	26 h 25 min	240 h 15 min

soort	aantallen per soort					totaal	dagmaxima		
	2004	2005	2006	2007	2008		datum	aantal	soort
Aalscholver	833	4.869	6.394	5.860	3.993	21.949	17-10-08	1.272	Aalscholver
Grote Zilverreiger	2	6	32	28	18	86	14-10-07	10	Grote Zilverreiger
Blauwe Reiger		60	55	53	47	215	03-10-05	12	Blauwe Reiger
Purpereiger					2	2	31-08-08	2	Purpereiger
Zwarte Ooievaar				3	1	4	12-08-07	3	Zwarte Ooievaar
Ooievaar		5	6		235	246	10-09-08	127	Ooievaar
Lepelaar				2		2	15-10-07	2	Lepelaar
Kleine Zwaan			56	7	12	75	02-11-06	32	Kleine Zwaan
Wilde Zwaan			3	15	1	19	28-10-07	15	Wilde Zwaan
Knobbelzwaan	1	4		9	3	17	15-10-07	7	Knobbelzwaan
zwaan spec.			11			11	09-11-06	6	zwaan spec.
Toendrarietgans	19	6	19	43	43	130	31-10-08	25	Toendrarietgans
Kleine Rietgans			11		6	17	04-11-06	8	Kleine Rietgans
Kolgans	87	101	431	697	47	1.363	04-11-07	246	Kolgans
Dwerggans					1	1	02-11-08	1	Dwerggans
Grauwe Gans	6.279	1.241	3.972	3.842	674	16.008	07-11-04	6.094	Grauwe Gans
Indische Gans		2				2	05-10-05	2	Indische Gans
anser gans spec.			67	99	74	240	06-11-07	99	anser gans spec.
Brandgans	1	30		126		157	02-10-05	24	Brandgans
Nijlgans	23	238	21	33	niet geteld	315	31-10-05	44	Nijlgans
Casarca		1		1		2	01-10-05/18-10-07	1	Casarca
Bergeend			24	3	6	33	02-11-06	21	Bergeend
Krakeend					3	3	16-11-08	3	Krakeend
Wintertaling		121	42	4	55	222	17-10-05	42	Wintertaling
Mandarijneend				1		1	09-09-07	1	Mandarijneend
Wilde Eend		151	49	77	59	336	26-10-05	52	Wilde Eend
Pijlstaart	1	27	40	11	69	148	13-09-08	49	Pijlstaart
Smient		1		15	55	71	13-09-08	55	Smient
Slobeend		7	1	6	27	41	31-08-08/08-10-08	6	Slobeend
Tafeleend					1	1	06-10-08	1	Tafeleend
Wespendief		6	3	35	17	61	18-08-07	15	Wespendief
Zwarte Wouw		1				1	18-10-05	1	Zwarte Wouw
Rode Wouw	1	6	1	4	1	13	18 & 20-10-05	2	Rode Wouw
Zeearend		1				1	18-10-05	1	Zeearend
Bruine Kiekendief	2	23	42	14	91	172	24-09-08	29	Bruine Kiekendief
Blauwe Kiekendief	7	16	31	23	28	105	31-10-08	7	Blauwe Kiekendief
Grauwe Kiekendief				2	2	4	01-10-07	2	Grauwe Kiekendief
Havik		1	1	1	2	5	5x (1e 09-10-05)	1	Havik
Sperwer	78	290	294	307	276	1.245	14-10-07	37	Sperwer
Buizerd	68	357	371	438	193	1.427	18-10-05	114	Buizerd
Ruigpootbuizerd		2		2		4	4x (1e 20-10-05)	1	Ruigpootbuizerd
Visarend	1	5	8	3	9	26	31-08-08/13-09-08	3	Visarend
Torenvalk	4	25	25	13	36	103	3x (1e 13-10-06)	5	Torenvalk
Smelleken	4	18	19	26	11	78	10-10-07	4	Smelleken
Boomvalk		2	11	3	11	27	06-09-08	4	Boomvalk
Slechtvalk	4	10	17	9	8	48	21-10-06	4	Slechtvalk
grote valk spec.		1				1	01-11-08	1	grote valk spec.
Kraanvogel					154	154	02-11-08	154	Kraanvogel
Scholekster					1	1	07-11-08	1	Scholekster
Kleine Plevier					1	1	24-08-08	1	Kleine Plevier
Bontbekplevier	2	4	2	1	13	22	3x (1e 30-08-08)	3	Bontbekplevier
Morinelplevier		3	1		4	8	23-08-08/27-09-08	2	Morinelplevier
Goudplevier	3	220	75	108	46	452	23-10-05	163	Goudplevier
Zilverplevier	2	1		1	1	5	03-10-04	2	Zilverplevier
Kievit	431	5.059	3.061	1.708	3.151	13.410	02-11-08	1.993	Kievit
Kleine Strandloper					3	3	27-09-08	2	Kleine Strandloper
Krombekstrandloper			1	1	2	4	31-08-08	2	Krombekstrandloper
Bonte Strandloper	1	10	6	4	9	30	4x (1e 26-10-05)	3	Bonte Strandloper
Kemphaan			2	1	4	7	13-09-08	3	Kemphaan
Bokje			1		1	2	12-10-06/27-09-08	1	Bokje
Watersnip	80	619	512	437	513	2.161	31-08-05	140	Watersnip
Houtsnip		1				1	28-10-05	1	Houtsnip
Rosse Grutto		3				3	04-09-05	3	Rosse Grutto
Regenwulp					4	4	18-10-08	4	Regenwulp
Wulp		28	277	349	81	735	20-10-07	150	Wulp
Zwarte Ruiter		9	1	4	7	21	31-08-05	8	Zwarte Ruiter
Tureluur			1	2	1	4	09-09-07	2	Tureluur
Groenpootruiter		5	10	13	12	40	30-08-08/31-08-08	4	Groenpootruiter
Witgat	3	12	8	7	11	41	09-09-06	5	Witgat
Bosruiter		1	1	2	4	8	13-09-08	3	Bosruiter
Steenloper		1				1	29-08-05	1	Steenloper
Dwergmeeuw					4	4	30-08-08	4	Dwergmeeuw
Kokmeeuw	1	128	32		72	233	16-10-05	54	Kokmeeuw
Stormmeeuw		4			50	54	23-11-08	49	Stormmeeuw
Kleine Mantelmeeuw			2		17	19	13-09-08	14	Kleine Mantelmeeuw
Grote Mantelmeeuw			1			1	10-11-06	1	Grote Mantelmeeuw
Zilvermeeuw		11				11	17-10-05	11	Zilvermeeuw

soort	aantallen per soort (vervolg)						dagmaxima		
	2004	2005	2006	2007	2008	totaal	datum	aantal	soort
Holenduif	70	241	197	308	547	1.363	06-09-08	151	Holenduif
Houtduif	1.587	15.847	3.647	8.446	9.979	39.506	22-11-05	2.822	Houtduif
Turkse Tortel		3		2	1	6	06-11-05	2	Turkse Tortel
Koekoek			1		1	2	17-09-06/31-08-08	1	Koekoek
Velduil			1		1	2	20-10-06/18-10-08	1	Velduil
IJsvogel		2	3	2	9	16	14-09-08	5	IJsvogel
Gierzwaluw		3		2	2	7	10-09-05	2	Gierzwaluw
Grote Bonte Specht		90	34	54	30	208	30-09-07	12	Grote Bonte Specht
Kleine Bonte Specht		2	1	3	2	8	01-11-07	2	Kleine Bonte Specht
Boomleeuwerik	153	376	598	448	579	2.154	18-10-08	118	Boomleeuwerik
Veldleeuwerik	3.117	12.726	13.943	6.057	4.990	40.833	28-10-05	3.524	Veldleeuwerik
Strandleeuwerik				6		6	20-10-07	6	Strandleeuwerik
Oeverzwaluw		9	7	14	40	70	31-08-08	26	Oeverzwaluw
Boerenzwaluw	39	712	1.032	1.878	1.865	5.526	13-09-08	495	Boerenzwaluw
Huiszwaluw		60	84	327	356	827	20-09-08	89	Huiszwaluw
Grote Pieper		1				1	11-10-05	1	Grote Pieper
Duinpieper			3	2	9	14	31-08-08	5	Duinpieper
Boompieper		62	70	45	122	299	22-09-07/06-09-08	20	Boompieper
Graspieper	865	4.599	8.192	5.408	7.166	26.230	08-10-08	1.558	Graspieper
Roodkeelpieper		1	2	1	1	5	5x (1e 20-10-05)	1	Roodkeelpieper
Waterpieper		8	16	7	5	36	05-11-06	5	Waterpieper
Gele Kwikstaart		122	161	31	387	701	31-08-08	131	Gele Kwikstaart
Grote Gele Kwikstaart	13	60	87	73	67	300	22-09-06	15	Grote Gele Kwikstaart
Witte Kwikstaart	190	458	726	504	778	2.656	07-10-08	159	Witte Kwikstaart
Heggenmus		57	52	81	66	256	12-10-06	16	Heggenmus
Zwarte Roodstaart			1	7	3	11	09-10-07	2	Zwarte Roodstaart
Gekraagde Roodstaart					1	1	21-09-08	1	Gekraagde Roodstaart
Tapuit		1	1			2	08-09-05/14-09-06	1	Tapuit
Roodborsttapuit				1	1	2	30-09-07/07-10-08	1	Roodborsttapuit
Beflijster		13	4	2	8	27	01-11-05	5	Beflijster
Merel	2	62	88	82	87	321	21-09-08	12	Merel
Kramsvogel	1.520	2.398	6.445	6.410	1.859	18.632	02-11-06	2.145	Kramsvogel
Zanglijster	57	2.338	2.201	1.804	2.053	8.453	05-10-05	1.051	Zanglijster
Koperwiek	406	3.966	9.903	10.931	12.453	37.659	26-10-06	5.167	Koperwiek
Grote Lijster	20	157	100	97	104	478	10-10-08	23	Grote Lijster
lijster spec.		87	1		31	119	17-10-05	53	lijster spec.
Graszanger		1			1	2	08-09-05/13-10-08	1	Graszanger
Bladkoning				1	1	2	06-10-07/10-10-08	1	Bladkoning
Tjiftjaf				4	10	14	06-09-08	4	Tjiftjaf
Fitis					13	13	06-09-08	12	Fitis
Goudhaantje		30	11	45	129	215	07-10-08	24	Goudhaantje
Vuurgoudhaantje		1		3	4	8	30-09-07/06-09-08	3	Vuurgoudhaantje
Baardmannetje	12		36		35	83	17-10-08	24	Baardmannetje
Staatmees			12	105	117	234	06-09-08	26	Staatmees
Zwarte Mees		495	3	702	547	1.747	30-09-07	237	Zwarte Mees
Pimpelmees		675	49	1.755	2.596	5.075	10-10-08	720	Pimpelmees
Koolmees		202	14	115	428	759	11-10-08	145	Koolmees
Boomklever					2	2	10-10-08/11-10-08	1	Boomklever
Buidelmees					2	2	10-10-08	2	Buidelmees
Klapekster		6	2	8	3	19	28-10-07	3	Klapekster
Gaai		18	4	19	145	186	21-09-08	24	Gaai
Ekster			1			1	17-10-06	1	Ekster
Kauw		84	36	655	97	872	14-10-07	250	Kauw
Roek	19	51	26	49	18	163	31-10-05	32	Roek
Raaf		2				2	05-11-05	2	Raaf
Spreeuw	2.133	25.864	19.365	23.722	10.324	81.408	02-11-08	2.485	Spreeuw
Huismus			3		1	4	25-09-06	3	Huismus
Ringmus	146	285	168	235	325	1.159	27-10-04	92	Ringmus
Vink	5.570	27.379	48.711	48.509	74.585	204.754	04-10-07	9.718	Vink
Keep	45	2.377	813	1.955	581	5.771	05-11-07	347	Keep
vink spec.		25.904	2.216	219		28.339	27-10-05	4.433	vink spec.
Europese Kanarie	1	6	2		2	11	10-10-05/12-10-06	2	Europese Kanarie
Groenling	58	281	251	183	194	967	02-10-05	39	Groenling
Putter	18	98	71	109	46	342	15-09-06	26	Putter
Sijs	188	2.254	325	2.399	1.210	6.376	10-10-05	217	Sijs
Kneu	147	1.032	889	1.029	1.455	4.552	07-10-08	249	Kneu
Frater		1				1	18-10-05	1	Frater
Grote Barmsijs					2	2	23-11-08	2	Grote Barmsijs
barmsijs spec.	4	76	16	47	77	220	23-11-08	17	barmsijs spec.
Kruisbek	118	784	9	75	232	1.218	02-10-05	80	Kruisbek
Goudvink		17	3	9	3	32	04-11-07	4	Goudvink
N. "trompet" Goudvink	33	89				122	05-11-07	18	N. "trompet" Goudvink
Appelvink		85	9		21	115	26-10-05	13	Appelvink
IJsgors	1		3	2	3	9	16-10-06	3	IJsgors
Sneeuwgorst			1		4	5	16-11-08	4	Sneeuwgorst
Geelgors	6	4	4	10	3	27	27-10-04	3	Geelgors
Ortolaan					2	2	30-08-08/15-09-08	1	Ortolaan
Rietgors	230	1.539	1.561	913	632	4.875	28-10-05	354	Rietgors
"tikkende" gors				2		2	14-10-07/27-10-07	1	"tikkende" gors
TOTAAL	24.706	147.854	138.266	140.365	147.736	598.927			

Ringresultaten

red. M. Berkvens

Ringers: J. Cox
D. Schiettecatte

Code	Soort		Totaal ex. geringd
02601	Bruine Kiekendief	<i>Circus aeruginosus</i>	1
02611	Blauwe Kiekendief	<i>Circus cyaneus</i>	4
02670	Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	2
02691	Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	24
02870	Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	2
03041	Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	4
03090	Smelleken	<i>Falco columbarius</i>	1
03101	Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
03701	Kwartel	<i>Coturnix coturnix</i>	1
04820	Morinelplevier	<i>Charadrius morinellus</i>	1
05191	Watersnip	<i>Gallinago gallinago</i>	3
05480	Groenpootruiter	<i>Tringa nebularia</i>	2
09741	Boomleeuwerik	<i>Lullula arborea</i>	15
09761	Veldleeuwerik	<i>Alauda arvensis</i>	59
09811	Oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	2
09921	Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	571
10011	Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	111
10091	Boompieper	<i>Anthus trivialis</i>	11
10111	Graspieper	<i>Anthus pratensis</i>	233
10141	Waterpieper	<i>Anthus spinoletta</i>	4
10170	Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava</i>	57
10173	Noordse Gele Kwikstaart	<i>Motacilla flava thunbergi</i>	3
10191	Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	4
10200	Witte Kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>	29
10661	Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>	17
10841	Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>	35
10991	Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>	95
11210	Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	1
11221	Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	1
11370	Paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	7
11392	Roodborsttapuit	<i>Saxicola torquatus</i>	13
11460	Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	15
11462	(Groenlandse) Tapuit	<i>Oenanthe leucorhoa</i>	4

Code	Soort		Totaal ex. geringd
11871	Merel	<i>Turdus merula</i>	15
11980	Kramsvogel	<i>Turdus pilaris</i>	218
12000	Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	1304
12010	Koperwiek	<i>Turdus iliacus</i>	817
12021	Grote Lijster	<i>Turdus viscivorus</i>	4
12361	Sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia</i>	1
12430	Rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1
12511	Kleine Karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	17
12751	Grasmus	<i>Sylvia communis</i>	2
12761	Tuinfluitter	<i>Sylvia borin</i>	3
12771	Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>	626
13110	Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>	49
13120	Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>	7
13141	Goudhaantje	<i>Regulus regulus</i>	273
13151	Vuurgoudhaantje	<i>Regulus ignicapillus</i>	3
14374	Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	13
14422	Matkop	<i>Parus montanus</i>	4
14542	Kuifmees	<i>Parus cristatus</i>	4
14611	Zwarte Mees	<i>Parus ater</i>	818
14621	Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	541
14641	Koolmees	<i>Parus major</i>	181
15821	Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	7
15981	Ringmus	<i>Passer montanus</i>	23
16361	Vink	<i>Fringilla coelebs</i>	16
16491	Groenling	<i>Carduelis chloris</i>	2
16601	Kneu	<i>Carduelis cannabina</i>	21
16630	Barmsijs	<i>Carduelis flammæa</i>	64
16634	Kleine Barmsijs	<i>Carduelis flammæa cabaret</i>	10
18771	Rietgors	<i>Emberiza schoeniclus</i>	40

Punt Transect Tellingen

M. Berkvens

In 2008 zijn de Punt Transect Tellingen (PTT) op het GSV voor het 11de achtereenvolgende jaar, volgens een vastgelegd tijdschema afgewerkt.

Periode tellingen 1997-2008			
maand-decade			
jan-I	apr-I	jul-I	okt-I
feb-II	apr-II	aug-II	okt-III
maa-I	apr-III	sep-II	nov-II
maa-II	mei-I		dec-I
maa-III	mei-II		
	mei-III		
	jun-I		

De methode wordt stipt en consequent toegepast en levert relatieve aantallen op. Voor bepaalde soorten kan met de PTT methode een evolutie of trend worden aangegeven. In deze rapportage wordt de kraaienfamilie onder de loep genomen. De volgende kraaiensoorten komen in de PTT op het GSV voor:

Kraaiachtigen op GSV	
Vlaamse Gaai	<i>Garrulus glandarius</i>
Ekster	<i>Pica pica</i>
Kauw	<i>Corvus monedula</i>
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>

Spreiding

Zwarte Kraaien worden op alle punten genoteerd, terwijl de overige vier soorten bijna altijd aan de randen en grenzen van het domein zitten. Vlaamse Gaaien worden waargenomen in de bosranden aan beide zijden van het domein. Eksters komen voor in zeer klein aantal, beperkt tot Sectoren J en I (en een enkele keer grens Sector A). De Kauwen laten zich zien in Sector I en langs de terreingrens van Sector I/G, waar een kleine kolonie voorkomt. Roeken zaten tijdelijk bij de kauwenconcentratie op locatie grens I/G.

Aantallen

Per vijf minuten teltijd wordt het aantal waargenomen vogels genoteerd. De aantallen per telpunt per soort zijn opgeteld en weergegeven in afzonderlijke soorttabellen. De trefkans van kraaiachtigen is hoog. De weersomstandigheden tijdens de tellingen waren over het algemeen redelijk tot goed.

Vlaamse Gaai

Vlaamse Gaai	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
1997		3	5	6	10	1	2	3	2	17	11	6	66
1998	5	7	6	3	7			4	9	21	4	2	68
1999	3	2	11	7	1			4	7	10	6	5	56
2000	4	3	7	9	2		6		8	10	5	3	57
2001			3	7	1		4	4	2	11	5		37
2002	3	3	14	8	2	3	2	4	8	3	9	1	60
2003	1	2	4	7	1		1	3	5	5	5	6	40
2004	1	3	7	12	3	1	1		5	11	7	2	53
2005	4	5	2	6	5		1	2	9	18	9		61
2006	5	5	4	7		1	1	1	4	5	6	3	42
2007	1	2	5	5	4		4	2	11	11		3	48
2008	4		5	2	1	2	4	2	10	15	5	5	55

De soort toont over de periode 1997-2008 een dalende trend. Het voorjaar van 2005 geeft een tijdelijke toename te zien. Deze is mogelijk gerelateerd aan de najaarsinvasie 2004 die zich voornamelijk op Nederlandse telposten liet zien, maar ook in het Turnhoutse zichtbaar was (gegevens D. Symens).

Ekster

Ekster	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
1997		2	5	2	1				1	1			12
1998	1	3	3						2	4			13
1999	1	2	3	2					2	2		1	13
2000	1	2	2		1		2			2	1	1	12
2001				1						2	1		4
2002	1	1	2						1	1	2		8
2003												1	1
2004	1	1	1										3
2005			1					1					2
2006								1	1				2
2007													0
2008	1		1	1				1			1		5

Het aantal Eksters per telpunt betreft meestal één en een enkele keer twee ex. De resultaten tonen een flinke neergang. Het is niet ondenkbeeldig dat ze de laatste jaren het veld hebben geruimd onder predatiedruk.

Kauw

Kauw	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
1997		3	13	7	2	1	1	3	3	4	4		41
1998			17	9	1					41	1	1	70
1999	4	10	12	5	4						4	3	42
2000	3	5	10	9	9		3	2	2	4	7	1	55
2001		12	27	10	6	5				33	6	7	106
2002	1		12		3		2	3	8	2	3		34
2003		4	10	4	2	2		2	1	4	2	7	38
2004	40	8	7	4	6	6		2	4	4	8	5	94
2005	2	3	4	6	1				2	18	4	3	43
2006	5	1	14					3	3			3	29
2007	2		16	1	1		3			5		3	31
2008	2		5	2	5	2		7	6	16	4	2	51

Per telpunt zitten Kauwen meestal met z'n twee- of drieën. De hogere getallen komen voort uit punten met kleine groepjes en concentratie van de vogels uit de kolonie aan de buitengrens Sector I/G.

Roek

Roek	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
1997													0
1998	12												12
1999	38									5			43
2000													0
2001									4				4
2002									2				2
2003													0
2004													0
2005													0
2006													0
2007													0
2008													0

Roeken komen praktisch niet voor in de punttellingen. In 1998 werden ze éénmalig gezien bij Sector A, de overige werden genoteerd bij Sector I/G.

Zwarte Kraai

Zwarte Kraai	jan	feb	maa	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	Totaal
1997	5	28	85	60	63	12	13	14	17	61	20	10	388
1998	20	29	153	83	69	17	18	16		76	65	11	557
1999	26	36	163	111	69			18	2	65	49	22	561
2000	7	25	103	47	77	14	22	10	3	43	77	23	451
2001	2	34	103	63	83	36	17	31	10	140	72	41	632
2002	35	47	125	101	83	26	26	14	23	40	51	15	586
2003	22	28	109	62	68	26	26	29	14	55	29	25	493
2004	9	26	79	62	57	29	16	24	2	85	20	13	422
2005	40	22	70	60	43	15	18	5	8	43	34	22	380
2006	33	21	57	66	55	30	12	16	15	33	25	34	397
2007	16	21	69	64	30	24	24	24	5	27		17	321
2008	18	11	69	33	39	12	13	12	14	35	20	27	303

De laatste vijf jaar is het aantal Zwarte Kraaien in punttellingen gedaald. Groepen van meer dan 20 ex. kwamen tussen 1998 en 2001 geregeld voor, daarna nog maar eens een enkele keer.

literatuur

- Boele A. 1998. Handleiding Punt Transect Tellingen Project herziene uitgave 1998 t.b.v. nieuwe waarnemers. CBS & SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Verbessem I. 11 Jaar Punt Transect Tellingen langs de Zeeschelde (1994-2004). Inbo Vogelnieuws nr. 8 2007 pg. 12-15.
- www.natuurpunt.be Jaarverslag 2007 Natuurpunt Studie.